Budget 2027

Göteborgs Stad



Budget 2027
Layout: Visuell kommunikation
Omslag: Jesper Hallén
Projektkod: 261007-003-010 [S, V och MP] budgethandling 2027
Webbversion November 2026

Innehåll

Förord 4
Ledning, styrning och mål 6
Personal 11
Miljö, klimat och energi 13
Trygghet 15
Demokrati och mänskliga rättigheter 17
Förskola 19
Grundskola 21
Gymnasieskola 23
Sociala frågor 25
Äldre och hälso- och sjukvård 27
Funktionsrätt 29
Idrott och förening 31
Näringsliv 33
Turism och evenemang 35
Stadsmiljö 37
Stadsutveckling 39
Exploatering och mark 42
Bostäder och lokaler 44
Kultur 46
Arbetsmarknad och vuxenutbildning 48
Inköp och upphandling 50
Ekonomi 52
Ekonomisk sammanställning 60

Förord

Den 13 september 2026 valde hundratusentals göteborgare väg. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet tilldelades en majoritet av folkets röster, den största majoriteten på tjugo år. Människorna har därmed förändrat förutsättningarna för kommunalpolitiken. Istället för återkommande minoritetsstyren, blockeringar och fördröjningar, kohandel och otydlighet kan kommunalpolitiken få återgå till att handla om dess grundläggande syfte: handlingskraftigt, inlyssnande beslutsfattande i medborgarnas närmaste frågor.

Den förra mandatperiodens radikala högerregering prioriterade ner klimatpolitiken, monterade ner integrationspolitiken och använde det statliga budgetutrymmet till allting annat än de kommunala verksamheterna och Göteborgs invånare. Fyra år av dyrtider för välfärden och hushållen har kostat. Göteborgarna har känt av det. Maten, hyran, fritidsaktiviteterna, transporterna, nöjena, livet kostar mer – och högerregeringen har tittat på utan att agera. Människor har rätt att förvänta sig någonting annat, någonting bättre.

Det rödgröna styret har vänt på varje krona och använt varje metod för att dämpa och mildra konsekvenserna för Göteborg. Biljettpriserna har sänkts, permanent. De behöriga lärarna är fler. Allmännyttan växer igen, även i centrala stadsdelar. De fattigaste barnfamiljerna har fått mer stöd och pengar i plånboken. Tryggheten ökar i hela Göteborg. Kriminella har körts ut ur välfärden. Grundbemanningen har höjts i äldreomsorgen. Naturen har skyddats. Barngrupperna minskar. De lägsta lönerna är högre. Föreningslivet har fått förstärkt stöd. Kollektivtrafiken har byggts ut. Utförsäljningar och ombildningar har stoppats. Linjen ligger fast. Det tillträdande rödgröna majoritetsstyret kommer att bygga vidare på det som göteborgarna vill se mer av.

I skrivande stund har Sverige en övergångsregering. Det begränsar kommunernas handlingsutrymme. Utan vetskap om långsiktiga statsbidrag, om vilka lagar som ska förändras, om hur de ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningarna kommer att utvecklas, måste den kommunala budgeten vara återhållsam. Men årets budget kommer, som kommande budgetar, ta sin grund i Göteborgs och göteborgarnas behov. Det finns inget alternativ till det.

2027 års budget fastslår prioriteringarna. Välfärden ska byggas ut. Tryggheten ska öka. Klimatomställningen ska skyndas på. Segregationen ska brytas. Personalens villkor ska förbättras. Miljön ska skyddas. Bostäderna ska bli fler och vackrare. Rasism och varje idé om att göra skillnad på folk och folk ska bekämpas. Alla barn ska få samma chans i livet, samma rätt till bra förskolor och bra skolor, samma möjlighet till en meningsfull fritid och att få växa upp precis som de är. Den här budgeten är ytterligare ett steg på den vägen.

Vi vill tacka alla göteborgare. Ert förtroende förpliktigar. Det rödgröna styret kommer att ägna de kommande fyra åren åt att göra allt vi kan och allt som står inom vår makt till att göra ert liv lite lättare och er stad ännu lite bättre. Tack.

Jonas Attenius (S), Marie Brynolfsson (V) och Klara Holmin (MP)

Ledning, styrning och mål

Mål:

Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Göteborgs Stad ska bryta segregationen.

Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Göteborgs Stads budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för nämnder och bolagsstyrelser. Budgeten anger kommunfullmäktiges mål och inriktningar samt ekonomiska ramar för verksamheten. Planer, program, riktlinjer, uppdrag, inriktningar och andra styrdokument som kommunfullmäktige, nämnder och bolagsstyrelser har antagit ska följas och genomföras, men är underordnade budgeten.

Göteborgs Stads politiska inriktning styrs av ovanstående övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Målen gäller för hela mandatperioden och måluppfyllelse ska eftersträvas så snart som möjligt. Nämnder och bolagsstyrelser ska ange hur de avser att arbeta för att nå god måluppfyllelse i sina genomförandeplaner, budgetar och/eller affärsplaner. Målen ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser och anpassas till deras specifika verksamhet. Göteborgs Stads mål ska bidra till att uppnå regionala, nationella och globala mål, där FN:s globala hållbarhetsmål utgör ramen.

Budgeten är förändringsinriktad. Den beskriver huvuddragen i vad som ska förändras i verksamheterna. Inriktningarna anger de strategier och arbetssätt som huvudsakligen förväntas bidra till måluppfyllelse. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska ha ett befolkningsperspektiv med fokus

på de som Göteborgs Stad är till för. Nämnder och bolagsstyrelser ska även ha ett kommunövergripande perspektiv. Samarbetet över förvaltnings- och bolagsgränser ska förstärkas, särskilt där det krävs för att uppnå kommunfullmäktiges mål, inriktningar och uppdrag. Arbetet med de tre hållbarhetsdimensionerna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet ska integreras i ordinarie arbete och arbetet mellan hållbarhetsdimensionerna ska samordnas. Nämnder och bolagsstyrelser ska aktivt bidra till kommunövergripande målsättningar och arbeta med verksamhetsutveckling och innovation för att möta komplexa samhällsutmaningar.

Målkonflikter ska identifieras av nämnder och bolagsstyrelser för att kunna hantera dem. Nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta i enlighet med Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning. I detta arbete behöver rätt kompetenser, ledarskap och resurser säkerställas. Snabba förändringar i omvärlden och nya utmaningar kräver ett aktivt utvecklingsarbete i nämnder och bolagsstyrelser.

Styrningen ska vara mer tillitsbaserad än idag. Den tillitsbaserade styrningen ska genomsyras av delegering, brukarfokus, öppenhet och dialog. Medarbetares kompetens ska tillvaratas. Styrning och systematiskt kvalitetsarbete som enbart utgår ifrån mätbara data riskerar att leda till en ineffektiv organisation med omotiverat stor administration.

Under året genomförs flera insatser för att säkerställa offentlig kontroll över viktiga verksamheter. Avvecklingen av LOV-system i hemtjänsten och daglig verksamhet påbörjas. Marknadssystemet i skolsektorn motverkas. Markanvisningarna regleras hårdare. Strategiska förvärv undersöks. Arbetet med att utföra mer lokalvård och städtjänster i kommunal regi, inom de verksamheter där nämnderna och styrelserna bedömer att det är lämpligt, fortsätter. Utbyggnaden av vård- och omsorgsboenden, HVB-hem och andra offentliga institutioner sker i första hand i egen regi. Samarbeten med den idéburna, icke-vinstdrivande sektorn struktureras och tydliggörs.

Uppdrag och återrapportering

Uppdragen ska börja genomföras under året och fortsätter att gälla till dess att de har genomförts och avslutats genom politiskt beslut. De positiva resultaten av arbetet med uppdragen ska tas till vara i den ordinarie verksamheten. Nämnder och bolagsstyrelser ska prioritera kommunfullmäktiges budgetuppdrag och planera sin verksamhet så att uppdragen kan genomföras. Kommunfullmäktiges budgetuppdrag är överordnade andra uppdrag som tillkommer genom initiativ i nämnder och bolagsstyrelser. Utredningsuppdrag vars slutsatser kan innebära betydande ekonomiska konsekvenser ska genomföras på ett sådant sätt att de kan redovisas i tid för att kunna hanteras som ett underlag till den ordinarie budgetprocessen.

I varje budgetavsnitt anges ett antal ansvariga nämnder och bolagsstyrelser, men det kan även förekomma uppdrag som riktar sig till fler nämnder och bolagsstyrelser än de ansvariga. För mindre uppdrag riktade till en nämnd eller bolagsstyrelse ska uppdraget återrapporteras direkt till ansvarig nämnd, bolagsstyrelse eller kommunstyrelsen, i övriga fall sker återrapporteringen till kommunfullmäktige. Ansvarig nämnd/bolagsstyrelse kan dock begära att uppdraget i stället ska återrapporteras i kommunfullmäktige. Ärenden av principiell beskaffenhet och/eller större vikt ska alltid återrapporteras till kommunfullmäktige. En sammanställning av huruvida uppdrag är fullgjorda eller pågår ska överlämnas till kommunfullmäktige i årsrapporterna.

Genomförandeplaner

Genomförandeplanerna för Göteborgs Stads budget ska tas fram av politikerna i nämnder och bolagsstyrelser och antas innan nämnder och bolagsstyrelser beslutar om budget/affärsplaner. Syftet med genomförandeplanerna är framför allt att förverkliga och konkretisera målen och uppdragen i stadens budget.

Beslutsunderlag

Formella och skriftliga beslutsunderlag är avgörande för en välfungerande politisk verksamhet. Kvaliteten på bedömningarna av de tre hållbarhetsdimensionerna ska höjas. Göteborgs Stads tjänstepersoner bidrar till att höja kvaliteten på det demokratiska beslutsfattandet genom sitt arbete. Kontinuerlig dialog mellan förvaltningar/bolag och nämnder/bolagsstyrelser är nödvändig för att skapa ömsesidig förståelse. För att invånare enkelt ska kunna följa Göteborgs Stads beslutsprocesser ska beslutsunderlag vara tydligt formulerade. Målet är att fler ska kunna ta del av underlagen.

Uppföljning

Uppföljningen ska spegla inriktningen om att minska administrationen och öka den tillitsbaserade styrningen. Antalet interna rapporteringskrav och återkommande uppföljningar ska minska under de kommande åren. I huvudsak sker den kommuncentrala uppföljningen genom ordinarie uppföljningsrapporter per mars, augusti och december och vid behov ämnesspecifika fördjupningar. Delårsrapporten per mars månad ska i huvudsak fokusera på uppföljning av ekonomin.

Administration

En fortsatt minskning av administrativa arbetsuppgifter och kostnader ska genomföras under året. Besparingen ska även innefatta lednings- och styrningsarbete och marknadsföring. Detta kan exempelvis göras genom digitalisering eller borttagna arbetsuppgifter. Samtliga nämnder ska redovisa vilka kostnader som reducerats under 2027 i delårsrapporterna. Även bolagsstyrelser ska se över sina kostnader inom området. Samtliga bolagsstyrelser ska redovisa vilka kostnader som reducerats och därigenom hur de minskat behovet av bidrag i delårsrapporterna, särskilt de som får kommun- eller koncernbidrag. Även åtgärder som ökat intäkterna under 2027 ska redovisas.

Den särskilda anställningsprövningen kvarstår. Anställningsprövningen ska införas på de förvaltningar där det inte är har implementerats fullt ut och ska följas upp i delårsrapporten per augusti varje år. Stadsledningskontorets modell ska vara en förebild för hur anställningsprövningen tillämpas.

Göteborgs Stads verksamheter ska aktivt överväga om gemensamt nyttjande av gemensamma stödfunktioner är bättre och mindre kostsamt än parallella funktioner i respektive nämnd eller styrelse. Nya centrala funktioner som är förvaltningsövergripande eller förvaltnings- och bolagsöverskridande ska alltid syfta till att minska kostnader eller skapa högre kvalitet.

Kommunövergripande planer och program ska minska. Nya kommun-övergripande planer och program ska i första hand ersätta eller slå samman befintliga styrdokument i stället för att skapa ytterligare styrande processer.

AI och digitalisering

Den snabba tekniska utvecklingen inom AI och digitalisering skapar stora möjligheter att utveckla Göteborgs Stads verksamheter, förbättra servicen till göteborgarna och använda stadens resurser mer effektivt. Göteborg ska ligga i framkant och aktivt ta tillvara de möjligheter som ny teknik erbjuder. Genom att utveckla och införa AI-lösningar i fler verksamheter kan administrativa uppgifter förenklas, medarbetarnas kompetens tas tillvara bättre och mer tid frigöras för verksamheternas kärnuppdrag. Staden ska fortsätta utveckla sin digitala kompetens och stärka samverkan och kunskapsutbytet kring nya tekniska lösningar, samtidigt som arbetet med cybersäkerhet och dataskydd fortsatt stärks. Digitalisering och automatisering ska genomföras på ett ekonomiskt ansvarsfullt och rättssäkert sätt, med personalens delaktighet och med tydliga krav på kvalitet, transparens och informationssäkerhet.

Civil beredskap och totalförsvar

Det förändrade säkerhetspolitiska läget ställer krav på Göteborgs Stad. Nämnder och bolagsstyrelser ska bidra till arbetet med civil beredskap, både utifrån sina ansvarsområden och ett helhetsperspektiv. Cybersäkerheten ska stärkas för att minska riskerna för cyberangrepp. Regelbundna övningar i kris- och krigsscenarier ska genomföras och samverkan med relevanta myndigheter i frågor som rör kris- och krigsberedskap ska fortsätta att utvecklas. Det ska undersökas hur inköp och logistik kan anpassas till behovet av höjd beredskap. Totalförsvarsperspektivet ska finnas med i verksamheternas planering.

Rotelansvar

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har samtliga ansvarsområden i kommunstyrelsen. Ansvarsområdena har fördelats mellan de styrande kommunalråden genom så kallade rotlar. Rotlarna ansvarar för att samordna det politiska arbetet, följa nämnder och bolagsstyrelsers arbete inom rotlarna och tillvarata deras intressen i det kommunövergripande arbetet.

Uppdrag:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med nämnden för intraservice genomföra en AI- och algoritmutredning för att belysa hur den tekniska utvecklingen kan förändra förutsättningarna för beslutsfattande, yrkesroller och stadens verksamheter. Utredningen ska även föreslå hur ny teknik kan förbättra arbetsmiljön, utveckla verksamheterna och bidra till ett effektivare resursutnyttjande. Vidare ska utredningen föreslå hur ny teknik kan införas på ett öppet, ansvarsfullt och rättssäkert sätt. Arbetet ska ske i nära samverkan med de fackliga organisationerna. Uppdraget ska återrapporteras i kommunstyrelse.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att föreslå begränsande regler för anvisning av mark eller annat stöd för vinstdrivna förskolor, skolor och gymnasieskolor, med syfte att stoppa deras etablering.
- Inköps- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen och Göteborgs stads Leasing AB ta fram en samarbetsmodell med tydliggjorda roller och ansvar samt arbetsflöden för inköp och logistik att tillämpa i händelse av fredstida kriser och höjd beredskap i syfte att öka resiliensen.

Personal

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

Personalen är Göteborgs Stads viktigaste resurs. Den främsta utmaningen är kompetensförsörjningen, som alla verksamheter arbeta med. Göteborgs Stad ska erbjuda hälsofrämjande arbetsplatser som minskar antalet sjukskrivningar. Personalen ska ha goda arbetsvillkor, bra arbetsmiljö och trygga tillsvidareanställningar. I det fortsatt svåra ekonomiska läget ska välfärdspersonalen och första linjens personal prioriteras. Alla nämnder ska arbeta aktivt med det lönepolitiska ställningstagandet, med ambitionen om att denna ska nås under mandatperioden.

Grundbemanning av tillsvidareanställd personal i välfärdsverksamheter ska öka och användandet av vikarier minska. Arbetet för att väsentligt minska arbetstid som utförs av konsulter ska fortsätta. Fler arbetstidsinnovationer, där förkortad arbetstid kan ingå, ska införas i välfärdsverksamheter med höga sjukskrivningstal och liten möjlighet till distansarbete. Under året påbörjas en särskild satsning på sex timmars arbetsdag i äldreomsorgen som kommer byggas ut kommande år.

Första linjens personal är basen i välfärden. Delade turer och ofrivillig deltid ska inte förekomma, samtidigt ska möjligheten att frivilligt arbeta deltid synliggöras. För att fler ska vilja jobba kvar i välfärden ska lönenivåerna höjas och bemanningen öka. Osakliga löneskillnader ska minska med målet att de helt ska försvinna under mandatperioden. Göteborgs Stad ska erbjuda löpande utbildningar och kompetensutveckling samt validering av kunskaper. Rekryteringsprocesserna ska förstärkas och efterlevnaden förbättras utifrån tydlighet, förutsägbarhet och rättssäkerhet. Utbudet av betald fortbildning och kompetensutveckling för anställda i Göteborgs Stad ska utvecklas. Personal som vill studera vidare på högskole- och universitetsnivå ska uppmuntras till detta. För att behålla legitimiteten för stadens verksamhet, i synnerhet i välfärdsverksamheter, är det viktigt att staden har en bra och rättssäker rekryteringsprocess. Vid nyrekrytering ska staden genomföra de bakgrundskontroller som lagen ger möjlighet till. Kommunstyrelsen ska följa ny lagstiftning på området och vid behov justera stadens rekryteringsprocess.

För att ta tillvarata medarbetarnas kunskap och engagemang ska organisatoriska förutsättningar skapas och utbildningar genomföras så att chefer kan arbeta tillitsbaserat. Det förbättrar arbetsmiljön, ökar medarbetares engagemang och minskar administrationen. Första linjens personal ska få ökat inflytande över schemaläggning och arbetets innehåll. Möjligheterna till återhämtning under arbetstid ska förbättras, framför allt för personal inom välfärden. Ansvar och befogenheter för verksamhetslokaler och digitala hjälpmedel ska klargöras. Fördelningen av arbetsmiljöansvaret ska vara tydlig.

Arbetet med att upptäcka våld i nära relationer och stötta personal ska fortsätta. Arbetet för att förhindra och förebygga hot och våld på arbetsplatser ska förstärkas och personal som utsätts för hot, våld eller otillåten påverkan i sin yrkesutövning ska få stöd och hjälp.

Erfaren personal har mycket värdefull kompetens. Samtidigt orkar inte alla arbeta heltid hela yrkeslivet. Därför ska äldre personal erbjudas en arbetssituation som möjliggör ett hållbart arbetsliv fram till pensionen, där mentorskap och metodhandledning för nyanställda kan vara en del. Göteborgs Stads kommunikationsarbete ska vara effektivt och ändamålsenligt.

Uppdrag:

- Utbildningsnämnden och grundskolenämnden får i uppdrag att kartlägga behovet av arbetskläder inom den anpassade skolan och kostnadsberäkna införandet av arbetskläder och arbetsskor där behov finns.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en distansarbetesöversyn som undersöker hur villkoren kan utjämnas för de som inte kan arbeta på distans. Uppdraget ska återrapporteras i kommunstyrelsen.
- Socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost, socialnämnden Sydväst, äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att genomföra satsningar på arbetstidsinnovationer, så som förkortad arbetstid i sina verksamheter, med särskilt fokus på verksamheter med hög arbetsbelastning, höga sjukskrivningstal och begränsad möjlighet till distansarbete.

Miljö, klimat och energi

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

De tre målen i miljö- och klimatprogrammet för Göteborgs Stad ska uppnås genom konkret handling. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att målen ska nås och strategiansvariga har ett särskilt ansvar för framdriften. Miljö- och klimatnämnden ska aktivt bistå övriga att nå målen. Eftersom åtgärdstakten är otillräcklig ska fler och förstärkta åtgärder genomföras. Världen befinner sig i ett klimatnödläge och den biologiska mångfalden minskar. Göteborgs Stad ska vara en föregångare i miljö- och klimatarbetet och bli en av EU:s första klimatneutrala städer 2030. Stora systemförändringar och nytänkande krävs för att uppnå tydliga utsläppsminskningar under mandatperioden.

Genom att ligga i framkant för omställningen skapas en bra stad för människor idag och i framtiden med fler gröna jobb och företag. För att omställningen ska lyckas behöver den ha folklig acceptans och vara rättvis. Det ska vara enkelt för alla att vara en del av lösningen. Medarbetarnas kunskap och engagemang ska tillvaratas.

Resurs- och energihushållningen ska förbättras och målen i Göteborgs Stads avfallsplan ska nås. Minskad förbränning av plast är en prioriterad fråga och cirkulär ekonomi ska främjas. Resurseffektivitet och miljöhänsyn ska genomsyra hanteringen av vatten och avlopp. Arbetet med att säkerställa korrekt hantering av förorenade massor ska stärkas.

Göteborg ska ha en hållbar och robust energiförsörjning. Behovet av lokalt och regionalt producerad förnybar el ökar kraftigt i takt med omställningen. Göteborg Energi AB ansvarar för att samordna den nya energistrategin där arbete för ökad förnybar elproduktion är en viktig del. Produktionen från solceller ska öka, exempelvis genom anläggning av solcellsparker och det ska möjliggöras för privatpersoner att ta del av tekniken. Andelen hållbar fjärrvärme ska öka och Göteborg Energi AB ska underlätta för kunder och leverantörer att minska sin klimatpåverkan. Lagrings- och flexibilitetslösningar ska vidareutvecklas. Göteborg Energi AB, Renova AB, AB Framtiden, stadsfastighetsnämnden, Göteborgs Stads Parkerings AB och Göteborgs Hamn AB har ett stort ansvar att i samverkan genomföra de systemförändringar som krävs inom miljö- och energiområdet.

Miljö- och hälsoskyddstillsynen ska stärkas för att nå miljömålen och för att verksamhetsutövare ska ha förtroende för handläggningsprocessen. Arbetet mot osund konkurrens och med effektivisering av tillståndsprocesser ska fortsätta. Alla som bor och vistas i Göteborg ska ha en hälsosam livsmiljö fri från farliga kemikalier, buller och föroreningar. Miljöer där barn vistas ska särskilt prioriteras.

Göteborg ska vara en grön stad med levande natur och fungerande ekosystemtjänster nu och i framtiden. Ideella krafter ska tillvaratas i arbetet med att stärka den biologiska mångfalden. God vattenstatus ska uppnås. Takten i åtgärdsarbetet ska öka. Miljöövervakningen ska utvecklas för att tillvarata naturvärden. Livsmiljöer för biologisk mångfald ska värnas och utvecklas på land och i vatten.

Uppdrag:

- Göteborg Energi, Göteborgs Hamn, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att understödja Renovas projekt kring att införa koldioxidinfångning (CCS/CCU) på Sävenäs avfallskraftvärmeverk.
- Göteborg Energi får i uppdrag att utreda hur staden genom krav vid köp av spillvärme från raffinaderierna kan gynna utvecklingen för en ökad andel förnybara bränslen i raffinaderiernas verksamhet.
- AB Framtiden och kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att genomföra åtgärder som förenklar för hyresgäster och verksamheter att minska mängden avfall och öka återvinning.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsbyggnadsnämnden genomföra åtgärder för att öka andelen material som återbrukas och återvinns vid rivning.
- Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsmiljönämnden, stadsfastighetsnämnden, kretslopp och vattennämnden, miljö- och klimatnämnden, idrott- och föreningsnämnden, Göteborg energi AB, Förvaltnings AB Framtiden, Göteborgs hamn AB, Älvstranden utveckling AB får i uppdrag att säkerställa hållbar hantering av både rena och förorenade massor, för en högre grad av återanvändning och återvinning. Arbetet ska ske inom ramen för det pågående stadenövergripande projektet för masshantering där exploateringsnämnden är sammankallande.

Trygghet

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

Alla som bor och vistas i Göteborg ska kunna känna sig trygga. Tillit mellan människor och samhällets institutioner är grunden för trygghet. Upplevd otrygghet och brottsutsatthet begränsar människor. Göteborgs Stads verksamheter ska bidra till att minska otryggheten och förebygga brottsligheten.

Insatserna för att inte ha några särskilt utsatta områden 2030 och inga utsatta områden 2035, ska öka och anpassas efter nya förutsättningar. Genom fortsatt utveckling av samverkan mellan polisen och Göteborgs Stad ska det brottsförebyggande arbetet fortsätta byggas ut. Nya arbetssätt ska testas och utvärderas. De lägesbilder och mått som tas fram av Göteborgs Stad som komplement till polisens lista över utsatta områden ska utgöra grunden för trygghetsinsatserna under de kommande åren.

Gängkriminalitet och parallella samhällsstrukturer ska motverkas genom fördjupad samverkan, lokal närvaro och förebyggande arbete i enlighet med den nya socialtjänstlagen. Att bryta de kriminella gängens nyrekrytering ska prioriteras, särskilt den som riktar sig till allt yngre barn. Avhopparverksamheten ska förstärkas och stödet till unga som vill lämna kriminella miljöer ska stärkas genom ett mer strukturerat arbetssätt. Alla som söker sig till avhopparverksamheten ska få snabb och effektiv hjälp, oavsett vilken roll de har haft inom den kriminella hierarkin. Göteborgs Stad ska vidta mer omfattande åtgärder för att förhindra narkotikaförsäljning i skolorna. Trygg i-modellen utgör det mest systematiska, lokalt anpassade trygghetsarbetet och ska fortsätta genomföras i samarbete med polisen. Arbetet med trygghetshandslag ska fortsätta. Samarbetet med civilsamhället ska stärkas. Platssamverkan och områdesutveckling ska bedrivas på fler platser i Göteborg, med fokus på trygga och inkluderande mötesplatser.

Tryggheten på offentlig plats är mycket viktig. Stadens verksamheter ska vidta snabbare åtgärder mot klotter, nedskräpning och vandalisering. Kommunal kamerabevakning ska byggas ut på otrygga platser. De kommunala ordningsvakterna kan öka till antalet på platser eller tider där det finns behov av detta. Ordningsvakterna ska användas resurseffektivt och agera flexibelt, i samråd med polis och annan trygghetsskapande personal. På platser där otryggheten minskar ska ordningsvakter, efter utvärdering, kunna ersättas med annan trygghetsskapande personal, exempelvis trygghetsvärdar. Samverkan mellan polisen och ordningsvakterna ska förbättras. Tryggheten runt socialtjänsten och andra utsatta kommunala arbetsplatser ska förstärkas genom fysiska säkerhetsåtgärder och trygghetspersonal.

Uppdrag:

- Stadsmiljönämnden, stadsfastighetsnämnden, AB Framtiden, Higab och Göteborgs Stads Parkering AB får i uppdrag att påbörja utbyggnaden av kommunal kamerabevakning på otrygga platser, vid hållplatser och längs särskilt otrygga stråk. Uppdraget ska genomföras i samverkan med Socialnämnden Centrum och Polismyndigheten.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda en kommunal trygghetsapp i syfte att invånare enkelt ska kunna kontakta trygghetspersonal, rapportera otrygga platser och felanmäla problem i offentliga miljöer. Uppdraget ska genomföras i samverkan med nämnden för intraservice, stadsmiljönämnden och socialnämnd Centrum.

- Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att öka insatserna för att inte ha några särskilt utsatta områden 2030 och inga utsatta områden 2035, särskilt genom att understödja och bidra till Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020–2030.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna möjliggöra för relevant personal att genomgå utbildningar om hedersförtryck. Uppdraget ska återrapporteras i kommunstyrelsen.

- Socialnämnden Nordost får i uppdrag att i ett pilotprojekt utöka det trygghetsskapande arbetet med platsintervention och undersöka hur det kan integreras i trygg i arbetet och användas på fler platser. Inspiration ska tas från arbetet med platsintervention i Gamlestaden. Uppdraget återrapporteras i socialnämnden Nordost. Arbetet ska ske i samverkan med berörda parter.

Demokrati och mänskliga rättigheter

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

Ett demokratiskt samhälle bygger på att allas mänskliga rättigheter respekteras och att alla har lika rätt och möjligheter att påverka samhället och sina livsvillkor. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta för ökad demokratisk delaktighet, jämlikhet och jämställdhet. Syftet är att tillgodose allas mänskliga rättigheter samt erbjuda en tillitsskapande och likvärdig service. Alla nämnder som arbetar med stöd och omsorg ska säkerställa en jämställd och jämlik biståndsbedömning. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att säkerställa att alla verksamheter har förutsättningar att arbeta med mänskliga rättigheter, bland annat genom stöd och utbildningsinsatser.

Arbetet för att öka jämlikheten och minska skillnader i livsvillkor inom staden ska prioriteras. Göteborgs Stads arbete med att systematiskt kartlägga ojämlikhet och diskriminering mellan olika grupper ska utvecklas. Göteborg är en mycket segregerad stad där invånarnas livsvillkor skiljer sig mycket mellan olika områden. Särskilt i Göteborgs socioekonomiskt utsatta områden behöver invånarnas möjligheter att organisera sig och delta i civilsamhället förbättras. Folkrörelser och lokalsamhället ska stärkas. Samverkan med civilsamhället ska förbättras. Överenskommelsen om samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer är en grund för samarbetet och ska göras mer känd i de kommunala verksamheterna.

Göteborgs Stad ska stärka rättigheterna för invånare som drabbas av rasism och kontinuerligt bekämpa alla exkluderande och diskriminerande strukturer. Inga uttryck och attityder för rasism ska tolereras. Särskilt fokus ska läggas på att motarbeta rasismens spridning bland barn och unga. Kommunstyrelsen ska fortsätta prioritera att inom ramen för ”Levande historia” arbeta mot antisemitism och antimuslimsk rasism.

Antisemitiska incidenter i offentliga verksamheter ska alltid polisanmälas, utbildningar om antisemitism löpande genomföras för utvald personal och antisemitismens förekomst kartläggas noggrant. Ett samarbete med polisen ska inledas för att motverka antisemitism i skolmiljöer. Göteborgs judiska kunskapscentrum ska stöttas.

Hbtqi-personers livsvillkor ska förbättras och hot, hat, fördomar och trakasserier ska kraftfullt motverkas. Arbetet med att förbättra livsvillkoren för hbtqi-ungdomar ska stärkas, särskilt arbetet i grundskolan och

genom nya mötesplatser för hbtqi-ungdomar. Befintliga mötesplatser för hbtqi-personer ska värnas. Alla nämnder och bolag ska sträva efter att delta i och uppmärksamma West Pride.

Göteborgs Stads arbete med jämställdhet, våldsprevention och normmedvetenhet bland barn och unga ska fortsätta. Personer som lever utan tillgång till det generella välfärdssystemet riskerar att utsättas för fysiskt, psykiskt och sexuellt våld samt utnyttjande i olika former och kvinnor är ofta särskilt utsatta. Göteborgs Stads arbete för att erbjuda tak över huvudet och rådgivning till dessa grupper ska särskilt värnas.

Stadens demokratiarbete ska stärkas, i första hand inom de områden där det är svårt för invånare att delta idag. Nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta aktivt med delaktighet, inflytande och löpande medborgardialog samt bidra till det kommunövergripande demokratiuppdraget. Medborgardialoger ska genomföras så att grupper som sällan kommer till tals blir inkluderade och det eventuellt ojämlika deltagandet ska vägas in när resultaten omhändertas. Resultatet från medborgarråden ska vara ett underlag för Göteborg Stads utvecklingsarbete. Arbetet med medborgarråd och medborgarbudgetar ska utvecklas för att också kunna påverka mindre, fysiska åtgärder i närmiljön.

Arbete för ökat valdeltagande ska ske under hela mandatperioden, särskilt i områden och för grupper med lågt valdeltagande. För att stärka den lokala demokratin och möjliggöra såväl politiskt engagemang som politiskt intresse även mellan valen ska partistödet justeras, i synnerhet det grundstödet som är lika för alla partier i kommunfullmäktige. Rätten till röstande ska säkras, inte minst genom att det ska planeras för ett stort utbud av förtidsröstningslokaler och vallokaler över hela Göteborg.

Uppdrag:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra ett kompetenslyft inom mänskliga rättigheter i enlighet med riktlinjen för mänskliga rättigheter. Uppdraget återrapporteras i kommunstyrelsen.
- Socialnämnden Nordost och socialnämnden Sydväst får i uppdrag att permanenta arbetet med medborgarbudgetar. Uppdraget återrapporteras i socialnämnderna.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ge långsiktigt stöd till Göteborgs judiska kunskapscentrum och möjliggöra att verksamheten når barn och unga. Arbetet ska ske i samverkan med andra kommuner i Västsverige.
- Nämnden för demokrati och medborgarservice och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram och implementera nya metoder för att ge fler invånare möjligheten att lämna synpunkter om arkitektur.

Förskola

Ansvarig nämnd: Förskolenämnden

Inriktning:

Alla barn i Göteborg har rätt att gå i en förskola med hög kvalitet. Barngrupperna ska minska och personaltätheten öka. Förskolorna ska ha en stimulerande lärmiljö både ute och inne. Utomhusmiljöerna ska ge barnen möjlighet till lek och rörelse samt utformas för att gynna biologisk mångfald. Tillgången till barnomsorg på kvällar, nätter och helger ska väl tillgodose behoven. En välfungerande förskola är avgörande för ett jämställt och jämlikt samhälle.

Förskolan ska vara kompensatorisk och utbildningen ska anpassas till barns olika förutsättningar och behov. Barn i behov av särskilt stöd ska få detta tillgodosett. Specialförskolorna ska samlokaliseras med ordinarie verksamhet i den mån det är möjligt. Förskolan ska arbeta normmedvetet och motverka könsmönster som begränsar barnens utveckling, val och lärande. Förskolenämnden ska bidra till ett helhetsperspektiv i utbildningskedjan, från förskolebarn till vuxna.

Förskolor ska lägga stor vikt vid arbetet med att främja barnens språkutveckling, bland annat genom läsfrämjande insatser som byggs ut under mandatperioden. Tillräckliga kunskaper i svenska språket är viktigt. Flerspråkig personal är en viktig resurs som stärker förskolans pedagogiska uppdrag och bidrar till en inkluderande verksamhet.

Förskolepersonalen behöver bättre arbetsvillkor och ska ges rätt verktyg för att kunna utföra sitt arbete. Ett maxtak om fyra barn per pedagog ska införas och regelbundet följas upp. Arbetsmiljön ska förbättras och sjukskrivningstalen ska fortsätta minska. Förebyggande insatser med fokus på arbetsmiljö och rehabilitering ska stärkas. Personal ska erbjudas kompetensutveckling och vidareutbildning på betald arbetstid, exempelvis ska förskoleassistenter erbjudas vidareutbildning till barnskötare. Målbilden är att 50 procent av den pedagogiska personalen ska vara förskollärare och 50 procent barnskötare.

Fler utbildade pedagoger ska lockas till att arbeta i socioekonomiskt utsatta stadsdelar, exempelvis genom särskilda anställningsvillkor där stegvis införd arbetstidsförkortning kan vara en lösning. Kvaliteten vid frånvaro av ordinarie personal ska säkerställas. Arbetet med att införa sju timmars arbetsdag i utsatta områden ska utökas.

För att få fler barn till förskolan ska uppsökande verksamhet från tre års ålder fortsätta och utvecklas. Samarbete mellan förskolan, öppna förskolan, kulturtolkar och familjecentraler är viktigt för att ge barn en bra start i utbildningskedjan och för att stärka det förebyggande arbetet. Samarbetet med Västra Götalandsregionen ska värnas. Familjecentralerna ska bevaras och utökas till fler områden där behov finns.

Demografiska förändringar med minskat antal barn i förskolan kräver att förskolenämnden anpassar verksamheten och samtidigt upprätthåller kvaliteten. Skäligt erbjudande gällande förskoleplats behöver ta hänsyn till familjers vardagslogistik och resvägar. Dialog mellan familjer och förvaltning är ett viktigt verktyg för att öka tilliten och nöjdheten.

Uppdrag

» Förskolenämnden får i uppdrag att införa ett mål om högst fyra barn per pedagog i förskolan. Målet ska regelbundet följas upp under mandatperioden.

» Förskolenämnden får i uppdrag att höja kvaliteten på gemensamma högtidsfiranden i förskolan, exempelvis midsommar och lucia. Samverkan kan ske med det fria kulturlivet, stadens museer och andra kulturinstitutioner. Uppdraget återrapporteras i förskolenämnden.

Grundskola

Ansvarig nämnd: Grundskolenämnden

Inriktning:

Alla elever ska ges möjlighet att nå kunskapsmålen. Undervisning av hög kvalitet och studiero i skolan är centralt för att skapa mer jämlika livsvillkor. Skolsegregationen ska brytas. Det förutsätter bland annat en bra arbetsmiljö och att skolan fredas från tillkommande krav och uppdrag.

Socioekonomisk viktning av resurser ska fortsätta. Modellen för socioekonomisk viktning ska utredas för att undersöka om det går att göra förändringar som gör skolan mer jämlik. Jämförelser ska göras med Stockholm och Malmö. Skillnader i studieresultat hos olika elevgrupper utifrån, exempelvis, socioekonomisk bakgrund och kön ska analyseras djupare.

Göteborgs Stad ska, inom lagens ramar, motverka marknadssystemet i grundskolesektorn och systemets effekter för såväl de kommunala skolorna som för samhället i stort. Göteborgs Stads verksamheter ska inte bidra till framväxten av vinstdrivande utbildningsverksamheter och en socioekonomiskt varierad elevsammansättning ska eftersträvas. Hög elevrörlighet behöver motverkas då den försvårar måluppfyllelse, ger en sämre arbetsmiljö och skapar sämre ekonomiska förutsättningar.

Fritidshemmet fördjupar kunskaper och dess kompensatoriska funktion ska stärkas. Gruppstorleken inom fritidshemmen ska minska. Fler behöriga medarbetare, med rätt kompetens, ska anställas på fritidshemmen.

Bemannade skolbibliotek ska finnas på alla skolenheter och ska vara öppna för eleverna under skoldagen i så hög utsträckning som möjligt. Fysiska läroböcker ska användas på skolor i större omfattning. Digitala läromedel och verktyg ska ha ett tydligt pedagogiskt syfte och användas återhållsamt i de lägre årskurserna. Skolan ska vara avgiftsfri och lovskola ska erbjudas. Grundskolenämnden ska bidra till ett helhetsperspektiv i utbildningskedjan, från förskolebarn till vuxna. Målet är att lågstadiet ska ha högst tolv elever per lärare. Tvålärarsystem ska byggas ut efter behov.

Lärartätheten och andelen behöriga lärare ska öka. Skolpersonalen ska ha attraktiva arbetsvillkor, erbjudas kompetensutveckling samt ha befogenheter att upprätthålla studiero. För en god arbetsmiljö och bättre rekryteringsmöjligheter ska lärarnas undervisningstid anpassas för att möjliggöra planering och återhämtning. Det gäller särskilt skolor med högt index.

Elever med behov av särskilt stöd ska identifieras tidigt, få evidensbaserade insatser och stödet till såväl dem som deras vårdnadshavare byggas ut. Resursskolor och särskilda undervisningsgrupper ska finnas i tillräcklig utsträckning för att möta behoven lokalt. Med personal från socialtjänsten i skolan kan behov av insatser uppmärksammas och verkställas tidigt, samtidigt som den pedagogiska personalen får avlastning kring den sociala situationen runt eleven och kan lägga mer resurser på undervisning. Skolan som arena ska starta i stadsområde Centrum. Skolan som arena/Lights on ska finnas i alla stadsområden och finnas på alla skolenheter där det finns behov. Skolenheterna ska analysera säkerheten och risken för våld och vidta nödvändiga åtgärder.

Skolorna ska säkerställa att eleverna är trygga oavsett kön, bakgrund, funktionalitet, sexuell läggning och könsidentitet. Nationella minoriteters rättigheter ska tillgodoses. Sociala färdigheter och en positiv skolkultur är viktiga för ungas livschanser. Studie- och yrkesvägledningen ska arbeta kompensatoriskt med färdighetsträning, nätverksskapande och ge en inblick i arbetsmarknadens behov. Profilinriktningar kan gynna elevernas utveckling och öka den kommunala skolans attraktivitet. Befintliga profiler ska värnas och fler skolor få en inriktning som gynnar kunskapsutveckling. Skolan ska uppmuntra elevinflytande, socialt engagemang och samhällsansvar.

Alla elever ska garanteras en plats i en skola nära hemmet. Familjer som inte aktivt önskar skola ska inte drabbas negativt, så långt det är möjligt. Demografiska förändringar med minskat elevantal och ökade behov av platser i anpassad grundskola ställer krav på omfördelning av resurser och ett effektivt resursutnyttjande. Elevhälsan ska arbeta förebyggande och främjande och ge eleverna verktyg för självkännedom och ett hälsosamt liv. Narkotikaanvändning ska motverkas och skolan vara fri från narkotika.

Kulturskolan ska ge alla elever möjlighet att utöva olika konstformer och avgifterna ska fortsatt vara låga. Fler platser ska tillskapas i kulturskolans långkurser. Att fler elever får plats i kulturskolans långkurser bidrar både till kortare köer och ökad möjlighet till fördjupning. Det bidrar också till kontinuitet och hållbara arbetsvillkor för personalen.

Uppdrag:

- Grundskolenämnden får i uppdrag att redovisa hur stödet till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan öka. Uppdraget återrapporteras i grundskolenämnden
- Grundskolenämnden och stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att prioritera arbetet med att öppna en resursskola på Hisingen. Uppdraget återrapporteras i grundskolenämnden.

Gymnasieskola

Ansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Inriktning:

Undervisning av hög kvalitet och studiero i skolan är centralt för att skapa mer jämlika livsvillkor. Lärandet förutsätter att eleverna får tid med sina lärare och att lärarna fredas från tillkommande uppdrag. Personalen ska ges goda förutsättningar för kompetensutveckling. Resurserna ska viktas efter socioekonomi. Utbildningarnas kvalitet ska öka och likvärdigheten förstärkas.

Hot, våld, kränkningar och narkotikaanvändning ska aktivt bekämpas. Skolbiblioteken ska vara attraktiva som studieplats genom bemannade öppettider samt genom förstärkning med studiestödjande och kompensatoriska insatser. Utbildningsnämnden har ett ansvar för att samordna berörda nämnders insatser för att upprätthålla ett nära samarbete och säkerställa utbildning utifrån ett helhetsperspektiv i utbildningskedjan, från förskolebarn till vuxna.

Gymnasieskolan är segregerad utifrån olika program och elevsammansättning. En hög andel av gymnasieeleverna går i fristående skolor vilket försvårar planeringsmöjligheterna och ger sämre ekonomiska förutsättningar för den kommunala skolan.

Skolor ska i högre utsträckning erbjuda ett blandat utbud med både yrkesprogram och högskoleförberedande utbildningar. Detta för att höja statusen för yrkesprogrammen och öka de kommunala skolornas attraktivitet. Elever som bedöms lämpliga på vård-och omsorgsprogrammet ska erbjudas vikariat och de som fullgjort utbildningen ska erbjudas anställning i Göteborgs Stad. Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsplats med tillgängliga praktikplatser för yrkeselever. Introduktionsprogram ska finnas på alla kommunala skolor och ha en koppling till det övriga programutbudet på skolan.

Insatser krävs för en mer jämställd och inkluderande skolmiljö för alla oavsett kön, bakgrund, funktionalitet, sexuell läggning eller könsidentitet. Nationella minoriteters rättigheter ska tillgodoses. Skolan ska stärka elevernas inflytande, sociala engagemang och samhällsansvar.

Elevhälsan ska arbeta förebyggande och främjande och ge eleverna verktyg för självkännedom och ett hälsosamt liv. Studie- och yrkesvägledningen ska arbeta kompensatoriskt med sociala färdigheter, nätverksskapande och ge en tydlig inblick i arbetsmarknadens behov. Med kontinuerlig vägledning genom skolkedjan ska elever få förutsättningar att utveckla social kompetens, orientera sig om olika yrken samt bryta mot traditionella studie- och yrkesval. Antalet elever i anpassad gymnasieskola ökar. Det ställer krav på anpassningar av verksamheten samtidigt som kvaliteten säkerställs.

Uppdrag:

» Utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur anpassat gymnasium kan stärkas för elever med olika typer av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Uppdraget återrapporteras i utbildningsnämnden.

Sociala frågor

Ansvariga nämnder: Socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost, socialnämnden Sydväst, exploateringsnämnden

Inriktning:

Människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlika livsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet ska främjas. Tidiga insatser, uppsökande och förebyggande arbete är prioriterat för att motverka den ökande ojämlikheten och skillnaderna i livsvillkor och hälsa. Socialtjänsten ska bli mer tillgänglig för invånarna och arbeta utifrån människors behov och rättigheter, i enlighet med den nya socialtjänstlagen. Det sociala arbetet ska bidra till att bryta segregationen och öka tilliten.

Arbetsmiljön och arbetsvillkoren inom socialtjänsten behöver förbättras och personalens trygghet säkerställas. Insatser för att öka förtroendet för socialtjänsten och motverka desinformation ska fortsätta utvecklas.

De som är beroende av samhällets stöd för sin dagliga försörjning har rätt till ett värdigt liv. Behovet av och kostnaderna för försörjningsstödet ökar till följd av hög arbetslöshet och stigande priser. För att säkerställa likabehandling ska socialtjänsten erbjuda praktiskt stöd med att ansöka om bistånd efter behov. Fler invånare ska ges reella möjligheter till arbete eller meningsfull sysselsättning. Antal hushåll med egen försörjning ska öka.

Barnrättsperspektivet ska genomsyra det sociala arbetet. Det familjecentrerade arbetssättet och socialtjänstens arbete på skolor ska utökas. Barn i samhällets vård ska få stöd och behandling av hög kvalitet. Fler kommunala familjehem ska rekryteras och få bättre stöd. HVB-hem ska hålla hög kvalitet och i högre grad drivas i egen regi. Staden ska minska köp av platser till förmån för att bygga ut stadens egna sociala boenden, skyddat boende, HVB-hem, jour- och familjehem samt öppenvårdsinsatser.

Fler invånare ska erbjudas aktiviteter och mötesplatser för en meningsfull fritid. Fler mötesplatser ska öppna, bemanningen öka och öppettiderna utökas. Kommunen ska erbjuda helg, lov- och kvällsaktiviteter för barn och unga. Fritidsverksamhet för barn och unga är prioriterad. Socialnämnderna ska arbeta relationsskapande tillsammans med invånarna genom lokala föreningsbidrag och medskapande aktiviteter. Medborgarbudget kan vara ett sätt att stärka samarbetet med civilsamhället och ta tillvara på deras kompetenser och engagemang.

Fler insatser ska göras för att nå Göteborg Stads nollvision mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, destruktiva maskulinitetsnormer, prostitution, människohandel och sexuell exploatering. Långsiktig samverkan med tjej- och kvinnojourer är avgörande för arbetet. Arbetet mot skadliga maskulinitetsideal hos unga och våld i nära relationer bland unga ska stärkas. Arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ska utvecklas, bland annat genom ökat användande av resursteam heder och Regionalt stödcentrum heder. Arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) ska fortsätta.

Alla med beroendeproblematik ska ges möjlighet att lämna eller minska sitt beroende. I implementeringen av samsjuklighetsreformen ska samarbetet med beroendevården stärkas. Insatser för personer som lever i skadligt bruk eller beroende som i dag drivs av kommunen ska värnas. Det evidensbaserade arbetet för att förebygga och motverka missbruk av narkotika med fokus på ungdomar ska prioriteras och ske i samverkan med skolan.

Hemlösheten ska minska och barnfamiljer ska inte vräkas. Modellen ”Bostad först” ska utökas och Göteborgs Stad ska bli ledande i arbetet. Människor i behov av akut hjälp med mat eller tak över huvudet ska få hjälp utifrån sina individuella behov. Arbetet med att möta strukturell hemlöshet ska utvecklas.

Uppdrag:

- Socialnämnden Sydväst får i uppdrag att i samverkan med övriga socialnämnder och nämnden för funktionsstöd inrätta fler HVB i egen regi. Uppdraget återrapporteras i socialnämnden Sydväst.
- Socialnämnden Centrum får i uppdrag att, i samverkan med övriga socialnämnder och nämnden för funktionsstöd, utreda ett arbetssätt som garanterar snabba insatser utan behovsprövning när vårdnadshavare söker kontakt för oro kring att barn riskerar att dras in, eller har hamnat i, missbruk eller kriminalitet. Eventuella nya arbetssätt kopplade till ett föräldralöfte ska ligga i linje med och komplettera det arbete som redan görs utifrån den nya socialtjänstlagen.
- Socialnämnden Centrum, socialnämnden Nordost, socialnämnden Hisingen och socialnämnden Sydväst får i uppdrag att utreda förutsättningarna för och föreslå fler tillfälliga platser för socialt utsatta, likt den vid Jaegerdorffsplatsen. Samråd ska ske med närboende och Polismyndigheten. Platsskapandet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna.
- Socialnämnden Centrum får i uppdrag att i samverkan med övriga socialnämnder utreda förutsättningar för och föreslå hur och var det kan skapas en stadengemensam fritidsgård eller annan mötesplats för unga i centrala delen av staden, exempelvis i närheten av Nordstan.

Äldre och hälso- och sjukvård

Ansvarig nämnd: Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Inriktning:

Att åldras i Göteborg ska präglas av en hög livskvalitet och självständighet. För att det ska vara möjligt behöver fler nämnder och bolagsstyrelser bidra i arbetet med att skapa en bra stad för äldre. Folkhälsoinsatser riktade till äldre ska stärkas. Uppsökande arbete ska vara en del, exempelvis genom mötesplatser för seniorer. I arbetet för att stärka folkhälsan och minska ofrivillig ensamhet ska alla berörda nämnder, civilsamhället och de äldre involveras. Idag är många äldre aktiva, deras erfarenheter och kontakter bör tas tillvara med ökad delaktighet i samhället som följd. Arbetet för ett aktivt och hälsosamt åldrande ska stärkas.

Vård- och omsorgsyrkena konkurrerar med både andra välfärdssektorer och en privat sektor som ofta kan erbjuda högre löner. Arbetet med lönesatsningar och förbättrad arbetsmiljö behöver fortsätta för att göra yrkena mer attraktiva och för att kunna behålla personal. Det gäller all personal, oavsett yrkeskategori. Grundbemanningen i äldreomsorgen ska höjas permanent genom fler anställda per arbetspass, så att det tydligt märks för personalen. Betungande administrativa uppgifter behöver minskas till förmån för mer omsorgsnära arbete. Äldre medarbetare kan uppmuntras att stanna kvar i yrket genom anpassade arbetsuppgifter. I syfte att rekrytera och behålla personal ska kontinuerlig kompetensutveckling erbjudas samtliga anställda. Insatser för att utveckla kompetensen inom demens ska genomföras.

Kompetensutveckling ska även möjliggöras inom fler områden, exempelvis medicinsk kompetens, nutrition, basala hygienrutiner och språklyft. Fler insatser behöver genomföras för att öka omsorgspersonalens kompetens om att motverka undernäring hos omsorgstagare. För att möta omsorgstagarnas behov behöver det, utöver goda kunskaper i svenska, finnas fler språkkompetenser i personalgruppen.

För att förbättra kvaliteteten för omsorgstagare ska hemtjänsten helt återgå till egen regiunder mandatperioden. Minutstyrningen ska avskaffas, personalkontinuiteten förbättras och riktlinjen för fast omsorgskontakt ska införas fullt ut. Ett kontinuitetsmål som minskar antalet olika medarbetare som en omsorgstagare träffar ska införas. Hemtjänsttaxan ska ses över i syfte att sänkas.

Göteborgs Stad ska erbjuda attraktiva vård- och omsorgsboenden med olika inriktningar i hela Göteborg. Utbyggnaden av äldreomsorgen ska i första hand ske i kommunal regi. Andelen privata verksamheter inom vård- och omsorgsboenden ska minska. Upphandlade verksamheter ska omfattas av samma krav på kvalitet, insyn, bemanning och arbetsvillkor som kommunal verksamhet och i första hand vara icke-vinstdrivande. Hyresgästerna ska erbjudas meningsfulla aktiviteter och en hälsofrämjande tillvaro. Maten inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboendena ska hålla hög kvalitet. Utemiljöerna i anslutning till vård- och omsorgsboenden ska bjuda in till samvaro och utevistelse. Hyresgästerna ska ges möjlighet att ha inflytande över sin vardag och boendesituation. Vid eventuella avvecklingar av boenden ska hyresgästernas bästa prioriteras. Fler kommunala vård- och omsorgsboenden ska byggas, som en fortsättning på tidigare påbörjat arbete.

Uppdrag:

- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att avveckla LOV inom hemtjänsten. I arbetet med avvecklingen ska hänsyn tas till trygghet för omsorgstagare.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att minska andelen upphandlade verksamheter inom vård- och omsorgsboenden. Reserverad upphandling för idéburna utförare kan användas som komplement för boenden med särskild profil eller funktion.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att införa sex timmars arbetsdag med bibehållen lön för undersköterskor och vårdbiträden på två vård- och omsorgsboenden och två hemtjänstlag. Uppdraget återrapporteras i äldre samt vård- och omsorgsnämnden.

Funktionsrätt

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Alla

Inriktning:

Göteborg ska vara en inkluderande stad där alla kan delta på lika villkor oavsett funktionalitet. För att nå dit måste funktionsrätts- och tillgänglighetsperspektivet inkluderas i alla områden. Nämnden för funktionsstöd har dock ett särskilt ansvar för myndighetsutövning och att ge stöd till personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Efter att ansvaret för socialtjänst och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) delats upp på olika nämnder riskerar enstaka familjer med komplex problematik att inte få tillräckligt med stöd. Nämndernas samarbete för att förhindra detta ska förbättras.

Då funktionsrättsfrågorna ofta reduceras till funktionsstödsfrågor är det viktigt att ett funktionsrättsperspektiv inkluderas i alla verksamheter. En viktig del i det arbetet för nämnder och bolagsstyrelser är att identifiera frågor som berör målgruppen och förbättra sina samråd med funktionsrättsrörelsen.

Den ekonomiska utsattheten är stor för personer med funktionsnedsättning som försörjer sig genom statliga ersättningar. De blir ofta diskriminerade på arbetsmarknaden och riskerar därmed att leva ett helt liv i fattigdom. För att motverka detta ska Göteborgs Stad vara en förebild som arbetsgivare och erbjuda fler praktikplatser, inklusive för elever på anpassad gymnasieskola, och anställningar med olika typer av lönebidrag. Göteborgs Stad ska också i högre grad anställa personer med funktionsnedsättning på ordinarie anställningar. LOV inom den dagliga verksamheten ska avvecklas. Detta ska göras på ett sätt som värnar och stärker egenmakten för brukarna och bevarar deras möjlighet att välja mellan olika verksamheter, inriktningar och utförare. Den kommunala verksamheten ska kombineras med icke vinstdrivande utförare genom reserverad upphandling enligt LOU.

Kompetensförsörjning är en av välfärdens största utmaningar. Svårigheter med att rekrytera utbildad personal påverkar arbetsmiljön och kvaliteten i verksamheterna negativt. Nämnden för funktionsstöds arbete med att främja en rimlig arbetsbelastning och förstärka möjligheterna till återhämtning ska fortsätta. De kompetenshöjande insatserna för att nå en högre andel utbildad personal ska fortsätta.

Den fysiska tillgängligheten ska fortsatt förbättras i byggnader, lokaler, transportmedel samt på allmänna ytor som exempelvis lekplatser, badplatser och parker. Göteborgs Stad ska i samarbete med föreningslivet möjliggöra en bra fritid, ett tillgängligt kulturliv och utveckla nya möjligheter till fritidssysselsättning, inte minst för barn och unga.

På grund av hur domstolar runt om i Sverige har tolkat LSS har stödet till personer med funktionsnedsättning försämrats. Göteborgs Stad ska så långt det är möjligt kompensera för denna utveckling och sträva efter att fatta tillåtande beslut inom befintligt lagrum. Göteborgs stad ska tillämpa LSS generöst och inte använda rättspraxis som ett sätt att begränsa insatser det finns behov av. Fler timmar ledsagning och assistanstimmar ska beviljas för att möjliggöra ett aktivt socialt liv.

Icke biståndsbedömd verksamhet är ett viktigt komplement för att tillgodose behov av exempelvis miljöombyte och fritidssysselsättning. Insatser ska göras så att även personer med svåra funktionsnedsättningar ska kunna delta på olika typer av aktiviteter. Icke biståndsbedömda insatser till familjer med barn med funktionsnedsättning ska öka.

Uppdrag

- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att avveckla LOV inom daglig verksamhet. Avvecklingen ska ske på ett sätt som värnar och stärker egenmakten för brukarna och bevarar deras möjlighet att välja mellan olika verksamheter, inriktningar och utförare. Den kommunala verksamheten ska kombineras med icke vinstdrivande utförare genom reserverad upphandling enligt LOU.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att tillämpa LSS generöst och inte använda rättspraxis som ett sätt att begränsa insatser det finns behov av. Fler timmar ledsagning och assistanstimmar ska beviljas för att möjliggöra ett aktivt socialt liv och fritidssysselsättning.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att utreda och föreslå hur antalet korttidsboenden i egen regi kan öka.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna och äldre samt vård- och omsorgsnämnden utöka och tydligare kommunicera möjligheten till anhörigstöd för barn och unga. Uppdraget ska återrapporteras i nämnden för funktionsstöd.

Idrott och förening

Ansvariga nämnder: Idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för funktionsstöd, socialnämnderna, exploateringsnämnden

Inriktning:

Föreningslivet är en viktig mötesplats som främjar sociala relationer och välmående. För många unga är det startpunkten för livslångt engagemang. Göteborgs Stad ska värna allas rätt till en meningsfull och inkluderande fritid.

Idrotten är en viktig del av föreningslivet. Även andra föreningar inom friluftsliv, delningsekonomi, musik och äldreaktiviteter bidrar positivt till Göteborg. Dessa kräver inte stora anläggningar men främjar tydligt folkhälsan. Tillgången till friluftsliv ska stärkas. Målet är att Göteborg ska bli en av Sveriges bästa friluftskommuner.

För att förbättra föreningarnas förutsättningar ska tillräckliga föreningsbidrag och ett stärkt praktiskt stöd erbjudas. Särskild hänsyn ska tas till tjejers och kvinnors möjligheter till idrott och friskvård och till föreningar vars medlemmar bor i utsatta områden. Arbetet med att inrätta och driva fler fritidsbanker ska fortsätta.

Göteborgs Stad ska stötta föreningslivet så att föreningarna kan växa och bli fler. Staden ska bli bättre på att synliggöra aktiva föreningar och göra det enkelt för göteborgarna att hitta föreningar som matchar deras intressen. Fler ska ges möjlighet till fysisk aktivitet. Stödet till idrottare som vill elitsatsa ska stärkas med ett särskilt fokus på kvinnor, paraidrottare och individuella idrotter.

Idrotts-, förenings- och folkhälsoperspektiven ska inkluderas i all stadsplanering och ska få större plats i såväl stadsmiljön som i platsutvecklingen, exempelvis genom tillfälliga isbanor på centrala platser. Det gemensamma åtagandet för idrottslig infrastruktur i form av idrottsplatser, idrottshallar och områden för spontanidrott och utevistelse ska tillgodoses.

Att behålla motions- och gymanläggningar i kommunal regi säkerställer god tillgång till prisvärd motion till invånare som vanligtvis inte motionerar. Vid planering av idrottsanläggningar ska inriktningen vara kommunal drift och regi. Anläggningarnas negativa miljö- och klimatpåverkan ska minska. Strategin för Göteborgs sim- och badanläggningar ska vara vägledande för utbyggnaden av bad- och simhallar. Byggnationen av ett lokalbad i Majorna ska prioriteras. Fler utomhusbad, både större och mindre, ska undersökas. Fler ishallar ska planeras och byggas.

Idrottens och föreningslivets lokalbehov ska mötas genom mer effektivt nyttjande av befintliga kommunala, och andra ändamålsenliga, lokaler. Lokalbidraget ska möjliggöra för föreningar att kunna bedriva sin verksamhet långsiktigt, oavsett om hyresvärden är Göteborgs Stad eller annan aktör. Det ska finnas en tydlig kontroll för att undvika att bidrag betalas ut till föreningar som inte följer reglerna. Samtidigt är det viktigt att små föreningar med små bidrag inte belastas onödigt med betungande administrativa krav.

Uppdrag:

- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden utreda placeringen för ett nytt utomhusbad på centrala Hisingen.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden utreda fler platser för spontanidrott med en större bredd av idrotter.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med idrottsrörelsen genomföra en kartläggning för att klargöra vilka konkreta hinder som finns för föreningar att växa, i syfte att fler barn, unga och vuxna ska kunna delta i organiserat idrotts- och föreningsliv. Uppdraget återrapporteras i Idrotts- och föreningsnämnden.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att öka takten på omläggning av konstgräsplaner. Uppdraget återrapporteras i Idrotts- och föreningsnämnden.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att permanenta Unga ledarprogrammet, inklusive Tjejsatsningen. Finansieringen ska inarbetas i budgetförutsättningar för budget 2028.

Näringsliv

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Business Region Göteborg AB, Göteborgs Hamn AB, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden, miljö- och klimatnämnden, inköps- och upphandlingsnämnden

Inriktning:

Göteborgs Stad har ett stort intresse av att det lokala näringslivet utvecklas. Jobb skapas, välfärden finansieras och segregationen minskar när företag kan etablera sig i och rekrytera människor från hela Göteborg. I den gröna omställningen och den snabbt växande cirkulära ekonomin är näringslivet och industrin avgörande aktörer. För att klara omställningen behövs mer förnybar el. Därför ska Göteborgs Stad aktivt verka för att öka lokal och hållbar elproduktion.

Näringslivsperspektivet ska vara med i stadsplaneringen. Staden ska säkerställa att det finns lämplig mark för industriell produktion och logistikverksamhet, exempelvis genom förtätning av befintlig industrimark. Kontorsfastigheterna i Göteborgs förorter ska bli fler under mandatperioden. Fler insatser ska genomföras för att locka fler etableringar och arbetstillfällen till Göteborg. Näringar inom matproduktion och förädling ska stöttas och ytorna för kommersiell odling ska utökas. Arbetet med industriell urban symbios ska fortsätta. Göteborgs Stad ska aktivt vara med och utveckla miljöer där life science och liknande högteknologiska branscher kan växa.

Staden ska upplevas som transparent och lättnavigerad även av mindre företag. För att stötta dessa och bidra till ökad sysselsättning ska regelverk förenklas, transparens främjas och handläggningstider kortas. Offentlig service till företag ska samlas i tydliga, befintliga kontaktvägar och företagskoordinatorer. Göteborgs Stad ska underlätta för småföretagare vid ombyggnation i stadsmiljöerna. Tillståndsgivande nämnder ska arbeta aktivt för att förbättra service och bemötande för företagare i handläggning av ärenden. Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden och miljö- och klimatnämnden ska förbättra det stöd och den service som erbjuds lokala företag. För företagens fortsatta konkurrenskraft är det avgörande att rätt kompetens kan rekryteras och att bristyrkesproblematik möts med vidareutbildning, validering och generell kompetenshöjning. Göteborgs Stad ska därför, i samverkan med näringslivet, förstärka yrkes- och vuxenutbildningar med fokus på bristyrken.

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program ska förstärkas med ett mål om att Göteborg ska ha ett bättre företagsklimat än Stockholm och Malmö. I det näringslivstrategiska arbetet ska hållbarhet och goda arbetsvillkor, genom exempelvis kollektivavtal eller villkor motsvarande kollektivavtal, främjas. Arbetet mot osund konkurrens ska förstärkas, exempelvis genom utökade inspektioner och kontroller för att förhindra att arbetskraftsinvandrare utnyttjas. Kvinnligt företagande ska stöttas, med särskilt fokus på utsatta områden. Kooperativt och socialt företagande ska också erbjudas stöd.

Avkastningen i de kommunala kommersiella bolagen behöver förbättras och följa avkastningskravet. Göteborgs Hamn är ett nav för hela Sveriges import och export. Hamnen ska öka volymerna i syfte att återta de marknadsandelar som tappats över tid och vara en aktiv part i den gröna omställningen. Uppföljningen av kraven i koncessionsavtalen för containerhamnen ska öka. Göteborgs Stad ska verka för att öka andelen tågtransporter till och från hamnen och minska godstransporter på väg genom samplanering av logistiknav med Göteborgs kranskommuner.

Uppdrag

» Business Region Göteborg AB får i uppdrag att utreda hur fler privata huvudkontor och statliga myndigheter kan lockas till Göteborg. I arbetet ingår att få fler statliga myndigheter och privata aktörer att öppna kontor i Göteborgs ytterområden.

Turism och evenemang

Ansvarig bolagsstyrelse: Göteborg & Co AB

Inriktning:

För att stärka Göteborg som destination ska både invånare och besökare stå i fokus och fler delar av Göteborg bli besöksmål. Det kräver en medveten marknadsföringsstrategi inom flera verksamhetsområden och som inkluderar alla stadsområden. Besöksnäringen bidrar till sysselsättning, upplevelser, ekonomisk tillväxt och stadsutveckling. Den fortsatta utvecklingen ska genomföras i linje med Göteborgs Stads program för destinationsutveckling och dess riktning mot att skapa en både ekologiskt och socialt hållbar besöksnäring. De som arbetar i besöksnäringen ska ha goda arbetsvillkor.

Göteborg som destination kännetecknas av både stora och välbesökta evenemang och mer småskaliga, alternativa kultur- och nöjesyttringar. Göteborgs Stad ska ge utrymme till alternativa och småskaliga aktörer att pröva nya idéer, koncept och besöksmål och ha ett positivt och stöttande bemötande. Äldre lokaler, även utanför innerstaden, ska i högre utsträckning tillgängliggöras för nöjes- och kulturnäringen. Administrativa hinder ska undanröjas och tillståndshandläggningen genomföras på ett så enkelt sätt som möjligt. Regelverk ska tillåta att förlängda serveringstider för att seriösa företagare ska kunna prövas vid särskilda tillfällen. Stadsdels- och gatufestivaler ska ha en relativt enkel prövning. Natt- och kulturlivet ska värnas bland annat genom att införa fler kulturljudzoner. Sommartorg och sommargågator ska användas för att främja kultur, nöjen och andra destinationsförstärkande aktiviteter.

Göteborgs Stad ska inta en positiv inställning till stora evenemang och agera flexibelt för att möjliggöra konserter, stötta livescener, främja kringaktiviteter runt evenemang och skapa förutsättningar för evenemang utanför de mest centrala stadsdelarna. Fler barn och unga ska få uppleva evenemang på plats. Göteborg ska fortsätta att locka världsartister men också garantera en bredd av andra högkvalitativa och stora evenemang. Hållbar infrastruktur för besöksnäringen, särskilt för evenemangen, ska eftersträvas i stadsutvecklingen. Rimliga ytor för stora evenemang och elitidrott ska tillgodoses, vilket gör utvecklingen av arenorna viktig. Åtgärder ska genomföras för att rusta upp och modernisera arenorna, i syfte att stärka attraktiviteten och förbättra förutsättningarna för de som hyr arenorna. Åtgärder för att hantera vibrationsproblematiken för Gamla Ullevi ska undersökas. En extern aktör ska involveras för att utreda frågan.

Göteborg har flera gånger utsetts till världens mest hållbara destination. Dessa höga ambitioner ska bibehållas och utvecklas. Besöksnäringen och evenemangen är beroende av välfungerande kollektivtrafikförbindelser. Besökare ska kunna resa hållbart till och från Göteborg genom exempelvis tåg, färja, buss och cykel. Staden ska verka för nya regionala, nationella och europeiska järnvägsförbindelser till och från Göteborg. Samarbetet med Västtrafik ska utvecklasför att erbjuda förmånliga priser, särskilt under ungdomsevenemang, och förbättra kollektivtrafiken under evenemang och till viktiga målpunkter.

För att fler ska kunna ta del av nöjeslivet och upptäcka Göteborg ska avgiftsfria evenemang arrangeras i offentlig miljö. Utbudet ska utformas så att invånare från hela Göteborg känner sig lockade, exempelvis genom artister som inte annars uppträder i Sverige. Satsningen på Göteborgskalaset kvarstår och utvecklas för att utöka antalet aktiviteter för barn och unga.

Platsutveckling ska integreras i destinationsarbetet. Centrala och mindre centrala platser ska utvecklas, användas och marknadsföras som kultur- och nöjesytor i väntan på mer permanent stadsutveckling. Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska bidra till framdrift i platsutvecklingen på identifierade platser. Ytor kring kanalerna och älven ska tillgängliggöras för folkliv och nöjen.

Uppdrag:

» Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att, i samverkan med Göteborg & Co AB och Got Event AB, utreda vilka evenemang eller tillfällen där förlängda serveringstillstånd skulle kunna prövas.

Stadsmiljö

Ansvarig nämnd: Stadsmiljönämnden

Inriktning:

Stadsmiljön är avgörande för ett attraktivt stadsliv med goda livsmiljöer för alla. Transportbehovet ska tillgodoses för alla samtidigt som luft- och ljudmiljön samt trafiksäkerheten ska förbättras. Arbetet med att sänka bashastigheten och införa bilfria zoner i runt lämpliga skolor med otrygga trafikmiljöer ska intensifieras. Trafikpolitiken ska ligga i linje med översiktsplanen och målen i miljö- och klimatprogrammet för Göteborgs Stad.

Vägtrafiken ska minska totalt sett samtidigt som andelen resor med kollektivtrafik, cykel och till fots ska öka, i linje med målen för transportslagen. Göteborgs Stad ska verka för att begränsa biltrafiken över kommungränsen. Genomförandet av parkeringspolicyn ska prioriteras. Konkreta åtgärder ska genomföras senast 2028 som minskar trafiken, i synnerhet genomfartstrafiken, i centrala Göteborg och samtidigt förbättrar framkomligheten för kollektivtrafiken samt andra hållbara trafikslag i hela staden, och åstadkommer bättre förutsättningar för stadsliv i gatumiljön. En viktig del i arbetet är stadsbyggnadsnämndens och stadsmiljönämndens utredning om cirkulationsplaner.

Effektiv och billig kollektivtrafik är nödvändig för att fler ska resa kollektivt, därför ska framkomligheten för kollektivtrafiken särskilt prioriteras. Göteborgs Stad ska driva på förverkligandet av Målbild Koll2035. Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla oavsett funktionalitet. Stadsmiljönämnden ska fortsätta planera och underhålla spårvägstrafiken. Framkomlighet ska förbättras och arbetet för färre olycksdrabbade övergångar, ska fortsätta i samverkan med Göteborgs Spårvägar AB och Västtrafik AB.

Utrymme för gående och cyklister ska prioriteras för att fler ska kunna gå och cykla säkert. Fler gågator ska anläggas. Arbetet med handlingsplanen för verkställandet av Cykelprogrammet ska påskyndas. Med rätt förutsättningar kan fler cykla året om. Delad mikromobilitet kan bidra till hållbart resande, men ska regleras hårdare för att säkerställa framkomlighet för gående och cyklister samt undvika olyckor. Insatser ska riktas mot de mest olycksdrabbade platserna för cyklister och gående samt där många klagomål inkommer.

Staden ska bli grönare genom fler träd, grönytor och alléer med målsättning att nå 30 procent krontäckingsgrad. Målet är att ingen ska ha längre än 300 m till ett grönområde. Fler gamla, värdefulla träd ska skyddas. Grönområden, parker, offentliga platser, dammar och åar i hela Göteborg

ska vara tillgängliga, välskötta och bidra till biologisk mångfald i gröna stråk. Gröna och blåa miljöer är viktiga för hälsa, växt- och djurliv och lokalklimat. De ska bevaras och utvecklas genom bland annat trädplantering, mer ängs- och våtmarker samt betesdjur. Minst 7 000 nya träd ska planteras i bebyggd miljö för att tillföra ny grönska och ersätta de träd som drabbats av almsjuka och därför behöver tas ner. Göteborgarnas närhet till vattnet ska säkerställas. Stadsmiljöplanen ska vara utgångspunkten för utveckling av staden innanför vallgraven. Åtgärder för gångvänlighet grönska och stråken, särskilt vallgravsstråket ska prioriteras.

Förändringar i gestaltningen av det offentliga rummet ska göras varsamt och med hänsyn till uppskattade platsers kulturhistoriska kvaliteter. Evenemang på allmän plats ska möjliggöras och särskilt beaktas vid ombyggnation. Synpunktshantering och medborgardialog är centrala i arbetet med stadsmiljön.

Uppdrag:

- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att frysa boendeparkeringspriserna under 2027.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med stadsmiljönämnden utreda om servicetrafiken kan organiseras på ett effektivare sätt än idag genom bland annat undersöka hur samordningen mellan Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen kan förbättras. Utredningen om egen regi ska beaktas.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med Higab och i dialog med övriga berörda aktörer omvandla Kungstorget från parkeringsplats till ett torg med plats för försäljning och folkliv. Omvandlingen ska ske stegvis med inspiration från arbetet med Grönsakstorget och samordnas med övrig omvandling i området.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att införa en framkomlighetsfunktion för allmänheten dit synpunkter som rör trafik och framkomlighet kan skickas. Synpunkterna ska sammanställas och redovisas för nämnden. Uppdraget återrapporteras i stadsmiljönämnden.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att under 2027 ställa krav på elsparkscykelföretagen för att komma till rätta med problem kopplade till deras tjänster så som felparkering, olyckor och nedskräpning. Senast 2028 ska en utvärdering av situationen ske. Om betydande problem kvarstår ska åtgärder vidtas som innebär att elsparkcykelföretag ska förbjudas från markupplåtelse. Om elsparkscykelföretagen förbjuds ska åtgärder vidtas för att ersätta dess funktion exempelvis genom utbyggt Styr och ställ. Uppdraget återrapporteras i stadsmiljönämnden.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och AB Framtiden plantera minst 7000 träd i bebyggd miljö fram till år 2030.

Stadsutveckling

Ansvarig nämnd: Stadsbyggnadsnämnden

Inriktning:

Göteborg är en socioekonomiskt segregerad stad. Stadsutvecklingens syfte är att skapa en levande, blandad, grön, vacker och trygg stad för alla. Göteborgs Stad behöver därför arbeta för hög produktion och planering av bostäder.

Göteborgs översiktsplan utgör grunden för all stadsutveckling. Syftet med stadsutvecklingen är att bygga ihop Göteborg, ge människor goda boendemiljöer, skapa urbana kvaliteter och få fler levande gator och torg. Göteborgs utvidgade innerstad, AB Framtidens värdeskapande stadsutveckling och 15-minutersstaden är grundläggande inriktningar för stadsutvecklingen under mandatperioden. Det innebär bland annat att staden ska planera stora områden långsiktigt med fokus på att skapa sammanhållande stråk, mer kvartersstad och trädgårdsstad i centrala och halvcentrala områden, ökad social infrastruktur, trivsamma miljöer, stadsgator och utbyggd service av både kommersiellt och samhälleligt slag.

Målet är att det ska byggas 17 000 bostäder under mandatperioden, varav majoriteten hyresrätter och 2 500 småhus. Göteborg ska byggas funktionsblandat och med bostäder av hög kvalitet och mixade upplåtelseformer, där en bredd av lägenhetsstorlekar finns i varje område.

Modernistisk stadsplanering ska i möjligaste mån undvikas, exempelvis punkt- och lamellhus utan koppling till gatan, storskaliga markparkeringar, överdimensionerade trafikleder och funktionsseparerade bostadsområden. Trädgårdsstad och kvartersstad med sammanbyggda kvarter och levande bottenplan ska premieras i planering och nyproduktion under mandatperioden. Tillkommande bebyggelse ska vara stadsmässig, tillföra kvaliteter till bostadsområdet och bidra till att uppnå stadsutvecklingens övergripande syften.

Den traditionella arkitekturens gestaltningsprinciper ska vara den estetiska utgångspunkten för nyproduktionen i Göteborg under mandatperioden. Stadsplaneringen ska ta hänsyn till särarten i befintliga stadsdelar som byggdes innan miljonprogrammet.

En hög andel av alla nya kvarter ska innehålla lokaler i bottenvåningar. Små lokaler och lokaler för kultur ska planeras i nyproduktion. Staden ska inta

en restriktiv hållning till omvandling av verksamhetslokaler i bottenplan till lägenheter. Fler bostäder ska tillskapas i centrala staden genom nybyggnation och omvandling av kontor och andra icke-publika lokaler.

Göteborg är en delad stad. Fler stadsdelar ska kopplas ihop med stadsmässiga stråk. Arbetet med Hjalmar Brantingsgatan, Dag Hammarskjöld och Bellevue-Kortedala ska fortsätta, med fokus på stegvis omvandling. Kopplingen Olskroken till Gamlestaden ska utvecklas. Platsutveckling, nyproduktion och förändringar i det offentliga rummet kan vara en del av arbetet.

Kulturmiljön ska värnas och miljöpåverkan minska genom att rivning av befintliga byggnader undviks, både i stadens egna bestånd och hos privata fastighetsägare. Utgångspunkten är att i första hand renovera och bygga om byggnader där eventuella kostnadsökningar ska stå i proportion till nytta utifrån verksamhet, kulturmiljö och miljö. Vid rivning ska en så stor del som möjligt av materialet kunna återbrukas.

Vägtrafiken ska totalt sett minska samtidigt som andelen resor med kollektivtrafik, cykel och till fots ska öka. Kollektivtrafiken ska vara prioriterad i utpekade kollektivtrafikstråk. I övrigt ska de hållbara trafikslagen gång, cykel och kollektivtrafik vara likställda. Stadsplaneringen behöver ge förutsättningar för detta. Den spårbundna kollektivtrafiken ska byggas ut minst i linje med koll2035. Framkomligheten för spårvägen i centrala Göteborg ska bli bättre. Staden ska verka för att bygga ut spårvägen hela vägen till Backa och Södra Änggården. Allélänken och spårvägskopplingen till Eriksberg ska färdigställas.

Gröna och blå stråk ska värnas för att skapa hälsofrämjande livsmiljöer, vackra stadsmiljöer och säkra den biologiska mångfalden. Nybyggnation ska i första hand ske på redan exploaterad mark och i nära anslutning till kollektivtrafik. Inriktningen är att naturområden och jordbruksmark ska bevaras. Värdefulla naturområden ska värnas. När grönområden inte kan bevaras ska dessa i största möjliga mån kompenseras genom att nya grönområden skapas. Antal träd och grönområden ska öka i stadsutvecklingsprojekt, i linje med översiktsplanen. Framdriften av strategin grön och robust stad inom miljö- och klimatprogrammet ska stärkas. Klimatanpassningsarbetet ska påskyndas, i första hand genom värdeskapande gröna och blå lösningar.

Stadsbyggnadsnämndens strategiska ansvar är att hålla ihop den framtida stadsutvecklingen. Fokus på hållbar utveckling där invånare inkluderas är central för stadsutvecklingen. Detaljplaneringen ska göras snabbare i möjligaste mån för att minska tiden från planbesked till byggstart. Stadsplaneringen ska, i den mån det är möjligt, försvåra etableringen av vinstdrivande utbildningsaktörer.

Uppdrag:

- Stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med AB Framtiden och andra relevanta parter, säkerställa att det planeras och byggs 400 radhus med ett maxpris om ungefär 4 miljoner kronor under mandatperioden samt att öka andelen småhus och radhus med hyresrätt som upplåtelseform. Dessa ska byggas som kompletterande småhusbebyggelse nära utbyggd kollektivtrafik.

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsmiljönämnden och Göteborgs Spårvägar AB, undersöka om det är möjligt att göra Brunnsparken bilfri.

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att införa ett tidsbegränsat försök med en flytt-lots som ska ge vägledning för äldre göteborgare som vill flytta från sitt befintliga hem till ny bostad. Uppdraget återrapporteras i stadsbyggnadsnämnden.

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsmiljönämnden, exploateringsnämnden och miljö- och klimatnämnden att följa upp efterlevnad och effekten av tidigare beslutade ekologiska kompensationsåtgärder. Nämnden ska också föreslå hur arbetet med ekologiska kompensationsåtgärder kan förbättras.

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsmiljönämnden och övriga berörda aktörer genomföra en ny fördjupad resvaneundersökning med syfte att ge underlag till åtgärder för att nå målen för resandeutvecklingen.

Exploatering och mark

Ansvarig nämnd: Exploateringsnämnden

Inriktning:

Gemensamt ägda tillgångar ska värnas. Därför är inriktningen att mark och fastigheter ska säljas för marknadspris och att exploateringsekonomin ska ge ett överskott. Därigenom kan även planer och projekt som inte kan generera överskott finansieras, exempelvis i ytterområden eller i områden där höga naturvärden ska bevaras. Exploatering genom multifunktionellt byggande frigör resurser till de kommunala verksamheter som bidrar till detta.

Stadsutvecklingen förutsätter effektiv användning av den begränsade marken nära befintlig kollektivtrafik. Fastigheter ska ha många användningsområden för att skapa levande miljöer under större delen av dygnet. Genom att planera yteffektivt kan naturområden och brukbar jordbruksmark sparas. Möjligheter för privat och kommersiell odling ska öka för att möjliggöra mer självförsörjning av livsmedel och skapa ett mer robust livsmedelssystem. Befintliga koloniområden både med och utan hus ska bevaras. Kolonistugor ska inte göras om till åretruntbostäder.

Det miljöstrategiska arbetet ska stärkas. För att minska de negativa effekterna av nybyggnation ska Göteborgs Stad ställa höga krav på miljöanpassat byggande, både för bostadshus och byggnationer för andra ändamål inklusive byggarbetsplatserna.

Göteborgs Stad ska, i samverkan med närliggande kommuner, fortsatt säkerställa att det finns tillräckligt med lämplig mark för industriell produktion och logistikverksamhet. Marktilldelning till ny fossil raffinaderiverksamhet ska inte understödjas. Göteborgs Stad ska däremot understödja en hållbar omställning av raffinaderiverksamheterna och eventuella utökningar till följd av detta. Totalförsvaret och den civila beredskapens intressen ska beaktas inom marktilldelningen. Utbyggnaden av ny industrimark ska ske effektivt, bland annat genom förtätning av redan etablerade industriområden där det är möjligt. Mark ska garanteras för kommunala ändamål, såsom skolor, service och bostäder. Göteborgs Stads markpolitik ska inte understödja etableringen av vinstdrivande utbildningsaktörer.

Markanvisningarna ska följa inriktningarna i Göteborgs Stads budget. Göteborgs Stad ska verka för att öka byggandet av kategoriboenden såsom studentbostäder, trygghetsbostäder och seniorbostäder.

Markanvisningar för hyresrätter ska öka i områden med en majoritet bostadsrätter och äganderätter. Markanvisningar till småhus ska öka. Strategiska markförvärv ska fortsätta. Det ska löpande och behovsprövat köpas strategiska fastigheter i utsatta områden för att motverka kriminell kontroll och stärka kommunens rådighet. Markpolitiken ska inte användas för att undergräva partsmodellen. Staden ska samarbeta med privata fastighetsägare som följer den svenska förhandlingsmodellen.

Boplats Väst ska under mandatperioden sträva efter att få fler privata fastighetsägare att ansluta sig. När För att korta den genomsnittliga kötiden på Boplats är det angeläget att AB Framtiden kan säkra framdrift i sina projekt. Exploateringsnämnden ska aktivt bidra till att AB Framtiden har mark för att nå sitt produktionsmål. Göteborgs Stad ska underlätta exploatörers byte av upplåtelseform till hyresrätt där det behövs för att främja det privata bostadsbyggandet. Vid markanvisning till privata fastighetsägare ska tillkommande hyresrätter förmedlas genom BoPlats Väst.

Uppdrag:

- Exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsmiljönämnden, kretslopp- och vattennämnden och Göteborg Energi AB, samordna nya ej akuta projekt som innebär uppgrävning i centrala Göteborg i syfte att begränsa problem med framkomlighet och minska olägenheter för näringslivet. Målet ska vara att undvika flera projekt efter varandra, inom samma geografiska område. Omledning ska bli bättre för alla trafikslag.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att ställa krav på att privata fastighetsägare ska överlåta 12,5 procent av tillkommande lägenheter till sociala ändamål i samband med markanvisning. Uppdraget återrapporteras i exploateringsnämnden.

Bostäder och lokaler

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser:
Stadsfastighetsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, AB Framtiden, Higab AB

Inriktning:

I Göteborg ska det finnas bostäder för alla, i livets olika skeden. En trygg och trivsam bostad är grunden för ett gott vardagsliv. Hyresgästers inflytande över sitt bostadsområde ska öka.

Det finns stor efterfrågan på hyresrätter med låg hyra. Det stora allmännyttiga beståndet i de centrala och halvcentrala delarna av Göteborg möjliggör för personer med lägre inkomster att bo i nästan alla områden. Inga ombildningar ska genomföras i den kommunala allmännyttan under mandatperioden. Den ökande kommunala produktionen av hyresrätter ska prioriteras i centrala eller halvcentrala lägen och bara undantagsvis i utvecklingsområden. Omflyttning för bland annat äldre ska möjliggöras genom uppsökande arbete.

AB Framtiden ska arbeta aktivt för att kunna hålla låga hyror generellt. Hyresrätter ska byggas med lägre snitthyra än jämförbar standard hos privata fastighetsägare. Nya hyror ska löpande jämföras med andra fastighetsägares i jämförbara projekt med målet att AB Framtidens hyror ska hålla ett lägre snitt. Nyproduktion ska kunna hålla lägre hyra än jämförbara objekt hos privata fastighetsägare med samma krav i byggprocessen.

AB Framtidens underhållsstrategi ska vara styrande för hur det allmännyttiga beståndet omhändertas. I första hand ska befintliga bostäder och lokaler underhållas och renoveras. Infasning av nya hyror ska aktivt användas som strategi, med längre tidsintervall i fattigare områden och för befintliga hyresgäster. Gällande tillvalsmodeller ska fortsatt medge att hyresgäster ska få valmöjligheter som medför ingen eller en begränsad hyreshöjning. Hållbarhet, varsam renovering, långsiktigt underhåll och återbruk ska vara utgångspunkten. Göteborgs Stad ska arbeta med att öka antalet uthyrningar av lokaler för ändamål såsom reparation, återbruk och andra liknande funktioner.

Göteborgs Stad ska aktivt arbeta med att ställa höga krav på miljömässigt byggande och samtidigt hålla låga hyror i nybyggnation. Det gäller även bostäder med särskild service. Minskad miljöpåverkan kan bland annat åstadkommas med förnybara eller koldioxidreducerade material och en högre andel återbrukat material.

Gårdsmiljöer ska vara vackra, trygga, trevliga och inbjudande för alla åldrar. Fler innergårdar ska ha växtlighet, blommor eller småskalig odling.

AB Framtiden ska komplettera sitt bestånd med de storlekar och lägenhetstyper som saknas i varje område. Både allmännyttan och ansvariga nämnder ska verka för en ökad andel större lägenheter.

Försörjningen av bostäder till studenter är viktig och ska öka, även i områden som idag saknar studentbostäder. Både nybyggnation och omvandling inom det befintliga fastighetsbeståndet kan användas för att främja studentbostäder. Minst 150 nya trygghetsbostäder för äldre ska tillskapas varje år.

De demografiska förändringarna påverkar behovet av välfärdslokaler, idrottslokaler och andra kommunala lokaler. För en del sektorer kommer behovet av lokaler fortsatt vara stort men i andra kommer behovet av nya lokaler att minska. I vissa fall kommer även det befintliga lokalbeståndet att behöva ses över. Ny kommunal service ska i högre grad inhysas i multifunktionella fastigheter. För att öka föreningslivets, kulturens och småföretagarnas möjlighet att hyra ska det planeras för lokaler i bottenplan vid nybyggnation där det är möjligt. Göteborgs Stads lokaler ska vara av blandad storlek för att kunna möta föreningslivets varierande behov. Alla stadens toaletter och omklädningsrum ska vara tillgängliga och vara trygga platser även för personer som bryter mot könsnormer.

Det kommunala beståndet inom stadsfastighetsförvaltningen ska framåt inte upplåtas till privata aktörer. Undantag kan göras vid synnerliga skäl och efter att privat aktör har prövat hela marknaden. Dialog med berörda parter ska ske i tidigt skede då förändringar behöver ske.

De lokala torg som staden förvaltar ska rustas upp för att skapa trivsamma, rygga miljöer och bättre underlag för såväl handel som kultur. AB Framtidens torgstrategi ska genomföras, med stöd från berörda nämnder och styrelser. Minst en förvaltning eller ett kommunalt bolag ska flytta sitt huvudkontor till ett utsatt område under mandatperioden.

Uppdrag:

- AB Framtiden och exploateringsnämnden får i uppdrag att prioritera fler hyresrätter med minst fyra rum och kök.
- Stadsfastighetsnämnden och idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att använda en större andel virke från hyggesfria skogar, exempelvis från stadens egen skog.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag på hur byggnader kan undvikas att rivas och istället renoveras och byggas om. Uppdraget återrapporteras i stadsfastighetsnämnden.

Kultur

Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser: Kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Higab

Inriktning:

Kultur och bildning är centrala för människors personliga frihet och utveckling. Kulturen har en viktig roll i demokratin, för samhällets hållbara utveckling och som en del av vår gemensamma välfärd. Genom att ta del av kultur och engagera sig i kulturlivet får människor möjlighet att frigöra sina tankar och sin skaparkraft. Det ska finnas god tillgänglighet till kultur oavsett vilken stadsdel man bor i.

De kommunala kulturinstitutionerna och de fria kulturutövarna är viktiga delar av den kulturella välfärden. Stadsteatern spelar en central roll som en viktig och välbesökt kulturinstitution för scenkonst. Genom kulturskolan, museum, bibliotek, teaterscener, kulturhus, musik, dans och film möts människor i alla åldrar och med olika bakgrund. Arbetet med att skapa ett kulturhus och en allaktivitetsarena i Biskopsgården ska fortsätta.

Barn och ungdomars rätt till konst och kultur ska prioriteras. Kulturskolan ska byggas ut för att nå fler barn och fler ska få uppleva minst en konst- eller kulturupplevelse per år. Detta för att redan tidigt i livet kunna upptäcka och utforska kulturella yttringar. Kultur för barn och unga (KuBo) är ett viktigt verktyg. Det är också betydelsefullt för äldre att få uppleva och ta del av kultur samt att litterära och kreativa mötesplatser finns tillgängliga.

Folkbiblioteken är en av Göteborgs Stads mest besökta verksamheter och mötesplatser, därför ska de särskilt värnas. Antalet bibliotek i hela staden ska värnas, tillgängligheten ska öka och en långsiktig finansiering av biblioteken ska säkras. Insatser ska göras för att öka antalet biblioteksbesök och -utlån. Litteratur och kultur har stor betydelse för den språkliga utvecklingen och sociala gemenskapen. Biblioteken ska göras tillgängliga på ett mer jämlikt sätt, särskilt för att främja läslust.

Göteborgs Stad ska arbeta för en välfungerande kulturell infrastruktur med lokaler, ateljéer och stöd till det fria kulturlivet i hela Göteborg. Det fria kulturlivet är öppet och levande och bidrar till att skapa ett Göteborg som fler människor vill bo i och besöka. Det är viktigt att värna samarbetet mellan Göteborgs Stad och det fria kulturlivet. Det kan ske genom exempelvis att offentliga lokaler tillgängliggörs för kulturutövare och föreningar, att skäliga hyror erbjuds och att mer resurser avsätts till att stötta det fria kulturlivet. Stadsmiljön ska präglas av öppenhet för både planerade och spontana kulturuttryck.

Det lokala kulturarvet ska tillgängliggöras. Lokalhistoriska initiativ ska stöttas, historiska händelser uppmärksammas och Göteborgs lokalkultur synliggöras. Genom att uppmärksamma och ge människor kunskap om den lokala kulturhistorien skapas sammanhållning och gemenskap mellan människor, oavsett ursprung och bakgrund. Kulturhistoriskt intressanta platser och miljöer ska vara lätta att besöka.

Uppdrag:

» Kulturnämnden får i uppdrag att öka stödet till den fria kulturen. Uppdraget återrapporteras i kulturnämnden.

Arbetsmarknad och vuxenutbildning

Ansvarig nämnd: Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Inriktning:

Tillgång till arbete är grundläggande för både individen och samhället. Eftersom arbetslösheten ökar kraftigt och staten inte tar sitt huvudansvar för arbetsmarknadspolitiken har kommunerna fått försämrade förutsättningar. I Göteborgs Stad krävs en bredd av insatser och att dessa finns närmare göteborgarna för att fler ska stöttas till självförsörjning och studier. För dem som står långt ifrån arbetsmarknaden behövs en variation av vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder. Antalet hushåll med egen försörjning ska öka och i det arbetet har kompetenscentren en viktig roll. Socioekonomisk tillhörighet, etnisk bakgrund, kön och funktionalitet påverkar möjligheten att få ett arbete. Göteborgs Stad ska arbeta för att motverka dessa ojämlikheter.

Kompetensförsörjningen är avgörande för Göteborgs Stad. Genom samverkan och nytänkande ska jobben bli fler och matchningen på arbetsmarknaden förbättras. Omställning och yrkesväxling ska erbjudas för att fler ska få jobb inom välfärdens bristyrken. Riktade arbetsmarknadsinsatser ska fokusera på unga, utrikes födda och personer med funktionsnedsättning. Samtliga utbildningar ska vara inkluderande och tillgängliga. Alla, oavsett kön, ska uppmuntras till icke-stereotypa yrkesval. Särskilt fokus ska läggas på att stötta arbetslösa vårdnadshavare till sysselsättning, bland annat genom konceptet "Fler föräldrar i arbete". Nämnder och styrelser ska bidra med fler ferie- och extrajobb till unga, inklusive jobb anpassade utifrån olika funktionalitet. Möjligheterna till praktik, prao och examensjobb för studenter ska öka.

Vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI) och andra utbildningar i svenska är avgörande för nyanländas möjligheter till arbete. Svenskundervisning ska erbjudas så tidigt som möjligt genom bland annat yrkesutbildning med modersmålsstöd. Kombinationer av arbetsmarknadspolitiska insatser, vuxenutbildning och flexibelt språkstöd ska användas. Möjligheten att kombinera SFI med arbetsplatsförlagd praktik ska öka.

Människor ska ges goda möjligheter att komplettera sin gymnasiebehörighet genom vuxenutbildningen. Insatser behövs för den grupp av unga som av olika skäl har svårt att tillgodogöra sig gymnasiestudier men vars bidrag och kompetens behövs på arbetsmarknaden. Fler åtgärder behövs också för att ge unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar bättre förutsättningar till arbete och sysselsättning.

Klimatomställningen, industriell utveckling och nyetablering av företag skapar behov av nya kompetenser. Vuxenutbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i dialog med näringslivet och bidra till att utbilda rätt kompetens som både stärker omställningen och matchningen på arbetsmarknaden. Som en del i detta ska staden arbeta uppsökande gentemot branscher och företag. Detta är viktigt för att behålla och attrahera nya företag och ge fler möjligheter till egen försörjning och goda livschanser.

Uppdrag:

» Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fortsätta arbetet med att etablera verksamhet på fler lokala platser i Göteborg i syfte att komma närmre arbetssökande göteborgare. Uppdraget återrapporteras i nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Inköp och upphandling

Ansvarig nämnd: Inköps- och upphandlingsnämnden

Inriktning:

Göteborgs Stad ska ställa långtgående miljömässiga, sociala och etiska krav vid upphandling för att sänka kostnaderna och bidra till social och ekologisk hållbarhet. Arbetet med att minska Göteborgs Stads inköp och konsumtion ska fortsätta. Inköpsprocessen ska präglas av cirkularitet och minimal påverkan på miljö och klimat. Dessa principer ska tillämpas av alla upphandlande aktörer och inkluderas i avtalen. Energi- och resurseffektiviteten ska förbättras genom minskad konsumtion, förlängning av produkters livslängd, mer samnyttjande, effektivare inköpssamordning, fler utsläppsfria transporter och arbetsmaskiner, samordnad varudistribution och höjd beställarkompetens. Kategoristyrningsmodellen ska tillämpas fullt ut i alla verksamheter. Ramavtalen ska nyttjas i hög grad av både nämnder och bolagsstyrelser. Alla nämnder och styrelser ska utifrån Göteborgs spendrapport och klimatspendrapport fortsätta att arbeta in åtgärder för att minska inköpens miljöpåverkan längs hela värdekedjan samt minska kostnaderna för inköp.

Kraven vid upphandling ska följas upp, även hos underleverantörer. Aktörer som inte följer avtal ska uteslutas i enlighet med befintliga rutiner. Göteborgs Stad ska säkerställa att inköp och upphandlingar inte leder till löne- eller villkorsdumpning för arbetstagare. Nuvarande praxis på området ska fortsatt utmanas. Dialog ska föras med fackförbunden för att förbättra avtal kopplade till arbetsmiljö. Arbetsplatskontrollerna ska utökas och fokusera på riskbranscher. Kompetensen att identifiera utnyttjande av arbetskraft ska öka för att kunna agera på kontrollernas slutsatser.

Andelen ekologisk mat ska öka till minst 60 procent 2027, 80 procent 2030 och den ekologiska maten ska i så hög utsträckning som möjligt vara närproducerad. Kött ska vara ekologiskt eller naturbeteskött och uppfylla höga krav på djurvälfärd. På sikt ska all fisk ska vara miljömärkt och ej bottentrålad och staden ska ställa om till att köpa kyckling av raser med begränsad tillväxthastighet.

Måltider och andra matinköp är en viktig del av vardagen för många omsorgstagare, inte bara ur näringssynpunkt utan även för livskvaliteten. Därför är det betydelsefullt att beakta både deras nöjdhet och möjligheten att i vissa fall främja det lokala näringslivet.

Beställarkompetensen behöver utvecklas gällande inköpens samlade miljöpåverkan och hur olika hållbarhetsaspekter samspelar med biologisk mångfald. Samtliga konferenser som anordnas av Göteborgs Stad ska erbjuda vegetarisk kost som förstahandsalternativ och kött eller fisk som andrahandsalternativ.

Göteborgs Stad ska ge företag av olika storlek möjlighet att leverera produkter och tjänster samt ha nära dialog med samhällsengagerade leverantörer. Inköps- och upphandlingsnämnden ska stödja nämnder och bolagsstyrelser att utveckla sin upphandling så att den bidrar till samhällsnytta. Detta kan ske exempelvis genom att idéburen sektor och sociala företag inkluderas, fler reserverade upphandlingar, att nya jobb skapas eller att företag på annat sätt tar socialt och miljömässigt ansvar.

Uppdrag:

» Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att tillse att staden har system och processer som ger full möjlighet att följa upp att krav vid upphandling även gäller underleverantörer. Uppdraget ska genomföras i samverkan med relevanta nämnder och bolagsstyrelser.

Ekonomi

Ekonomiska läget

Det ekonomiska läget är fortsatt ansträngt. En svagare befolkningsutveckling än tidigare år, ökade investeringsbehov och stigande kapitaltjänstkostnader innebär utmaningar för välfärdens långsiktiga finansiering. Samtidigt innebär det osäkra parlamentariska läget efter riksdagsvalet 2026 att statens finansiering av kommunsektorn ännu inte är klarlagd. Flera partier har aviserat höjda statsbidrag till kommuner och regioner, men omfattningen och fördelningen av eventuella förstärkningar är fortfarande osäker. Göteborgs Stad behöver därför besluta om budgeten för 2027 utan fullständig kunskap om de ekonomiska och politiska förutsättningarna under kommande år. Sammantaget innebär det att utrymmet för stora satsningar är begränsat under 2027.

Göteborgs Stads budget tar ansvar för Göteborg och dess invånare. Verksamheternas budgetramar räknas upp enligt prisindex för kommunal verksamhet som Sveriges kommuner och regioner beräknar. Nämnder inom utbildning och omsorg justeras för befolkningsförändringar. En riktad besparing på ledningsarbete, marknadsföring och administration ska genomföras för att omfördela resurser till verksamheter som gör skillnad för göteborgarna. Budgeten värnar välfärden och miljöarbetet genom både generella budgettillskott och riktade satsningar. Göteborgs Stads ekonomi ska även stärkas genom att bland annat avveckla oansvariga privatiseringar och marknadssystem. Staden har beredskap för att hantera förändrade ekonomiska förutsättningar när statens finansiering av välfärden klarnar.

Demografisk utveckling

Göteborgs Stad står inför demografiska förändringar som påverkar både behov och resursfördelning. Antalet barn minskar samtidigt som andelen äldre ökar, vilket medför stora utmaningar för Göteborgs Stads kompetensförsörjning, lokalförsörjning och långsiktiga finansiering. Vissa delar av välfärden behöver expandera, medan andra kan behöva anpassas efter nya förutsättningar. Det är politikens ansvar att säkerställa att resurserna fördelas dit behoven är som störst.

God ekonomisk hushållning

Göteborgs Stad behåller sitt ekonomiska regelverk som bland annat reglerar att överskottet ska upprätthålla ett snitt om minst två procent under en rullande tioårsperiod. De stora överskotten under tidigare år ger utrymme att under en begränsad period budgetera för lägre resultatnivåer och därmed värna verksamheternas finansiering i ett osäkert ekonomiskt läge.

Prognoserna visar samtidigt att marginalerna till flera av stadens finansiella mål minskar och att målet för exploateringsverksamhetens självfinansiering inte beräknas uppnås på kort sikt. Göteborgs Stad vidtar därför åtgärder för att kunna begränsa den långsiktiga kostnadsutvecklingen för investeringar och stärka exploateringsekonomin. Förväntningarna är att dessa åtgärder ska bidra till att värna stadens långsiktiga ekonomiska hållbarhet samtidigt som viktiga investeringar för grön omställning och välfärdens behov tillgodoses.

Resultatmål

Resultatmålet på minst två procent i genomsnitt under en rullande tioårsperiod uppnås med årets budget. De stora överskotten under tidigare år innebär att det tioåriga genomsnittet ligger över två procent, som är målvärdet. Det budgeterade resultatet för 2027 är 540 mnkr, vilket understiger två procent för det enskilda året men är förenligt med stadens långsiktiga finansiella mål.

Resultatutjämningsreserven (RUR)

Skatteunderlagets utveckling överstiger det tioåriga snittet och medger inte att nyttja resultatutjämningsreserven under år 2027.

Resultatreserven (RER)

Ny lagstiftning möjliggör från 2024 att avsätta pengar i en resultatreserv (RER), som på sikt kommer ersätta resultatutjämningsreserven (RUR). Resultatutjämningsreserven och resultatreserven kommer båda vara tillgängliga under en övergångsperiod där RUR bedöms kunna användas främst för minskade skatteintäkter och RER för tillfälliga ökade kostnader. RER budgeteras inte att nyttjas under år 2027.

Egenfinansieringsgrad investeringar

Investeringarna ökar, dock i något långsammare takt än vad som är budgeterat. Det är avgörande att nödvändiga investeringar i infrastruktur, bostäder, välfärdslokaler och klimatåtgärder faktiskt blir av och bidrar till Göteborgs Stads utbyggnadsplaner. Det är samtidigt viktigt att hålla en egenfinansieringsgrad enligt målet i samband med att investeringarna ökar för att inte kapitaltjänstkostnaderna ska försvåra välfärdens långsiktiga finansiering.

Egenfinansieringsgrad exploateringar

Prognoserna för exploateringsverksamheten visar på en självfinansieringsgrad som understiger stadens långsiktiga mål. För att återställa en långsiktigt hållbar exploateringsekonomi ska stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden undersöka och återkomma med åtgärder för att förbättra självfinansieringen.

Exploateringsnämnden tillförs medel för att öka framdriften i exploateringsprojekten och förbättra den ekonomin i exploateringsprojekten. Det är viktigt att exploateringsverksamheten bedrivs kostnadseffektivt och att det finns en balans mellan ekonomiska vinst- och förlustprojekt, samtidigt som stadens mål för bostadsbyggande och hållbar stadsutveckling värnas.

Soliditet

Soliditeten är fortsatt över målvärdet. Det beror framför allt på överskotten som skapats de senaste åren men också på grund av investeringar som av olika skäl inte genomförts enligt plan. Att investeringar senareläggs är inte ovanligt men det innebär också att behovet av lokaler, anläggningar och infrastruktur inte tillgodoses i tid. Därför behöver både investeringsstyrningen och framdriften bli bättre.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Riktlinjen för god ekonomisk hushållning har ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det för att stadens resurser ska användas på ett långsiktigt hållbart, kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För det finansiella perspektivet finns idag tydliga och mätbara mål, medan motsvarande uppföljning av verksamhetsperspektivet kan utvecklas.

Budgetens övergripande mål är visionära till sin karaktär. Det finns därför behov av att utreda hur de kan användas som verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och hur måluppfyllelsen kan bedömas och följas upp. Kommunstyrelsen får därför utreda detta vidare.

I avvaktan på utredningen utgör samtliga mål i denna budget även verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen görs en samlad analys av dessa utifrån gällande riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	1,2%	1,9%	2,2%
Egenfinansieringsgraden av investeringar	44%	46%	48%
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100%	100%	100%
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 20 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	20%	20%	20%

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	3,8%	3,4%	3,1%
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	61%	58%	58%
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100%	100%	100%
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 20 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	20%	20%	20%

Budgetförutsättningar

Pris- och lönekompensation

Nämndernas ramar har räknats upp med prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket för 2027 är 2,7 procent enligt Sveriges kommuner och regioners beräkningar i oktober 2026.

Ny modell för resursfördelning efter befolkningsutveckling för Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

2027 införs en ny modell för resursfördelning efter befolkningsutveckling för äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Den tidigare modellen har lett till en överskattning av de verkliga behoven av vård och omsorg på grund av successivt förbättrad hälsa och ökad livslängd. Den nya modellen justerar därför kompensationsmodellen vilket resulterar i en minskad kompensation över tid. Modellen kommer följas och utvärderas noggrant under mandatperioden för att säkra att de verkliga behoven inte i stället underskattas.

Utdelning

Kommunens prognostiserade resultat för 2026 är högre än budget. Därför kan de i budgeten uppsatta finansiella målen nås även om utdelningen för 2026 helt skulle kunna utebli. Detta möjliggör ett utrymme för en tillfälligt högre utdelning 2027 och att soliditeten enligt gällande riktlinje om direktavkastning för bolagskoncernen om 25 procent uppnås.

Den högre utdelningen är inte en långsiktig finansieringslösning. Ambitionen är att återgå till en lägre utdelningsnivå när de ekonomiska förutsättningarna medger det. Utdelningen behöver vägas mot bolagens långsiktiga investeringsbehov och ekonomiska ställning eftersom bolagens framtida resultat är viktiga för att möjliggöra investeringar, den gröna omställningen och för att nå framtida avkastningskrav.

Investeringar i nämnder

Kapitaltjänstkostnaderna för den skattefinansierade delen av kommunen prognostiseras att öka kraftigt framåt. För att minska risken att en allt större del av välfärdens finansiering går till kapitaltjänstkostnader behöver stadens investeringar prioriteras tydligare. Investerande nämnder behöver se över planerade investeringar och identifiera möjligheter att minska kostnader, öka intäkter, prioritera bort eller senarelägga investeringar. Arbetet ska utgå från stadens samlade investeringsbehov och ekonomiska, sociala och ekologiska hållbarhet och ske i samverkan med stadsbyggnadsnämnden för att ha ett stadenövergripande perspektiv. Syftet är att begränsa de långsiktiga investerings- och kapitaltjänstkostnaderna samtidigt som viktiga investeringar för stadens utveckling värnas.

Avkastning i kommunalt ägda bolag

I bolagsstyrelsernas ägardirektiv framgår att avkastningen ska vara i nivå med jämförbara bolag i samma bransch. Samtliga utdelningsgivande bolag ska ha en bättre följsamhet mot avkastningsmålen. Avsteg från dessa ska vara tydligt motiverade mot övriga delar i ägardirektiven, inom den sociala och ekologiska dimensionen, som kan påverka avkastningen. Detta är för att bolagens ekonomiska värde ska värnas och en framtida avkastning säkerställas.

Skattesats och taxor

Skattesatsen är oförändrad 21:12 per skattekrona. Förändringar av avgift- och taxemodeller för olika verksamheter som hanteras av kommunfullmäktige ska i första hand beslutas i ordinarie budget och vid särskilda skäl i kompletteringsbudget.

Eget kapital

Nämnderna kan under 2027 hemställa till kommunstyrelsen om att använda eget kapital. Beslut om användning av eget kapital tas av kommunstyrelsen i samband med kompletteringsbudgetarna.

Internränta

Internräntan fastställs till 2,75 procent för 2027 vilket är 0,25 procentenheter högre än 2026.

Budgetprocessen

Ärenden som påverkar den övergripande ekonomin, styrning eller Göteborgs Stads budget ska hänvisas till ordinarie budgetprocess. Det innebär att ärenden och tillhörande beslut ska hänskjutas till ordinarie budget eller till en kompletteringsbudget om ärendet kräver det.

Kommunstyrelsen ska besluta om kompletteringsbudget vid två tillfällen under 2027. Med anledning av detta ges kommunstyrelsen delegation att justera och vid behov tolka, ompröva och konkretisera Göteborgs Stads budget. Detta under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell beskaffenhet att de ska underställas kommunfullmäktige för beslut. Om inte synnerliga skäl föreligger ska eventuella hemställningar från nämnder och bolagsstyrelser hanteras genom underlagen för kompletteringsbudget eller ordinarie budget.

Centrala avsättningar

I Göteborgs Stads budget finns ett antal centrala avsättningar för att hantera gemensamma risker och kostnader som berör flera nämnder. Avsättningarna används efter beslut i kommunstyrelsen och/eller avrop vilket specificeras i den ekonomiska sammanställningen. På grund av att risker och kostnader kan ändras under året bemyndigas kommunstyrelsen att fritt förvalta de centrala avsättningarna. Här följer ett urval av centrala avsättningar.

Investeringsrelaterade kostnader i samband med ny- och ombyggnationer

En särskild avsättning görs för att delfinansiera evakuerings- och omställningskostnader i samband med ny- och ombyggnationer av lokaler. Stadsfastighetsnämnden hanterar denna avsättning för att göra avrop för dessa kostnader.

Riskreserv för investeringsrelaterade kostnader

En särskild riskreserv för liknande ändamål finns för idrotts- och föreningsnämnden, stadsmiljönämnden och exploateringsnämnden. Dessa nämnder har utöver riskreserven även ett grundbelopp i sina ramar för investeringsrelaterade kostnader.

Allmän ekonomisk reserv

En ekonomisk reserv avsätts centralt för att bland annat hantera nämndernas användning av eget kapital, möjlig ökning av kostnader för ekonomiskt bistånd, stora omvärldshändelser som kan ha särskild påverkan på näringslivet och även oplanerade kostnader som inte kunnat förutses i budgetprocessen.

Driftskostnader

Centrala avsättningar görs för avrop av nämnder vars anläggningar tas i drift under året.

Kapitalkostnader för investeringar

Kapitalkostnader för de nämnder som finansieras med kommunbidrag har lagts kommuncentralt och avropas månadsvis av berörda nämnder.

Uppdrag:

- Stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden får i uppdrag att återkomma med åtgärder för att återställa en långsiktig självfinansiering av exploateringsverksamheten.
- Exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden och idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsbyggnadsnämnden ta fram förslag på lämpliga enskilda investeringar som kan minskas, prioriteras bort eller senareläggas för att minska den totala samlade investeringskostnaden för nämnden under planeringsperioden med 15%. Prioriteringen ska utgå från de tre hållbarhetskriterierna, där särskild hänsyn ska tas till att prioritera bort investeringar som inte bidrar till samtliga kriterier. Uppdraget återrapporteras i kommunstyrelsen i samband med budgetförutsättningarna inför budget 2028.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och lämna förslag på hur budgetens mål kan utgöra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning samt hur dessa kan målsättas och följas upp. Uppdraget ska rapporteras till budgetförutsättningarna 2027.

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2027	2028	2029
Verksamhetens intäkter exklusive realisationsvinster	11 906 800	12 211 100	12 496 600
Realisationsvinster	540 000	900 000	1 100 000
Verksamhetens kostnader	-55 645 665	-57 046 802	-58 830 563
Avskrivningar	-3 150 000	-3 350 000	-3 550 000
Verksamhetens nettokostnader	**-46 348 865**	**-47 285 702**	**-48 783 963**
Skatteintäkter	41 366 000	43 327 000	45 330 000
Generella statsbidrag och utjämning	4 982 000	5 064 000	4 848 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	-249 135	-355 298	-444 037
Utdelning	790 000	150 000	150 000
Årets resultat	**540 000**	**900 000**	**1 100 000**

Balanskravsutredning (tkr)	2027	2028	2029
Årets resultat (ovan)	540 000	900 000	1 100 000
Avgår samtliga realisationsvinster	-540 000	-900 000	-1 100 000
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**0**	**0**	**0**
Medel till resultatreserv	0	0	0
Medel från resultatreserv	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	**0**	**0**	**0**

Resultatutjämningsreserv (tkr)	2027	2028	2029
Ingående balans	5 711 000	5 711 000	5 711 000
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	0	0	0
Utgående balans	**5 711 000**	**5 711 000**	**5 711 000**

Resultatreserv (tkr)	2027	2028	2029
Ingående balans	865 000	865 000	865 000
Medel till RER	0	0	0
Medel från RER	0	0	0
Utgående balans	**865 000**	**865 000**	**865 000**

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2027	2028	2029
Anläggningstillgångar	141 700 200	147 424 100	152 968 600
varav materiella	*73 668 200*	*77 263 100*	*80 754 600*
varav finansiella	*68 032 000*	*70 161 000*	*72 214 000*
Omsättningstillgångar	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Summa tillgångar	**151 700 200**	**157 424 100**	**162 968 600**

Eget kapital, avsättningar och skulder (tkr)	2027	2028	2029
Eget kapital	39 960 000	40 860 000	41 960 000
varav årets resultat	540 000	900 000	1 100 000
varav resultatutjämningsreserv	5 711 000	5 711 000	5 711 000
Varav resultatreserv	865 000	865 000	865 000
Avsättningar	**9 000 000**	**9 000 000**	**9 000 000**
Långfristiga skulder	79 740 200	83 564 100	87 008 600
Kortfristiga skulder	23 000 000	24 000 000	25 000 000
Summa skulder	**102 740 200**	**107 564 100**	**112 008 600**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**151 700 200**	**157 424 100**	**162 968 600**

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (tkr)	2027	2028	2029
Löpande verksamhet			
Årets resultat	**540 000**	**900 000**	**1 100 000**
Ej likviditetspåverkande poster	2 650 000	2 850 000	3 050 000
Kassaflöde löpande verksamhet	**3 190 000**	**3 750 000**	**4 150 000**
Investering			
Investeringar (netto)	-6 318 200	-6 444 900	-6 541 500
Förändring likvida medel investering	**-6 318 200**	**-6 444 900**	**-6 541 500**
Finansiering			
Nyupplåning	6 160 200	4 823 900	4 444 500
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-3 032 000	-2 129 000	-2 053 000
Delsumma finansiering	**3 128 200**	**2 694 900**	**2 391 500**
Årets kassaflöde	**0**	**0**	**0**

Kommuncentralt

Kommuncentrala intäkter (tkr)	2027
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	
Kommunalskatt 21:12	41 366 000
Summa Skatteintäkter	**41 366 000**
Kommunalekonomisk utjämning med mera	
Inkomstutjämning	3 938 000
Kostnadsutjämning	-1 974 000
Regleringsbidrag/avgift	1 585 000
LSS-utjämning	335 000
Fastighetsavgift	1 098 000
Summa kommunalekonomisk utjämning med mera	**4 982 000**
Summa Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	**46 348 000**
Övriga kommuncentrala intäkter	
Statsbidrag maxtaxa	204 000
Finansiering VGR Stadsteatern	62 000
Inkontinenshjälpmedel	12 800
Tomträttsintäkter	538 000
Schablonmedel flyktingmottagning	90 000
Summa övriga kommuncentrala intäkter	**906 800**
Reavinster (medräknas ej i balanskravsresultatet)	
Reavinster exploateringsverksamhet	440 000
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	100 000
Summa reavinster	**540 000**

Kommuncentrala kostnader

Beredskap för särskilda ändamål (tkr)	
Allmän reserv	100 000
Kommuncentral riskpost investeringsrelaterade driftskostnader	30 000
Beredskap ökade kostnader finansieringsprincipen	270 500

Budgeterade kostnader för särskilda ändamål

Budgeterade kostnader för särskilda ändamål (tkr)	
Revisorskollegiet	46 507
Indexering infrastrukturella avsättningar	23 000
Bidrag politiska partier	40 660
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 400
Lindholmen science park Visual Arena	3 200
Göteborgs Symfoniker bidrag	3 000
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500
Kommunövergripande avgifter	67 435
Räddningstjänsten brandvatten	4 640
Medlemsavgift Räddningstjänsten	435 400
Pensioner räddningstjänsten	57 600
Räddningstjänsten-brandförebyggande arbete (människan bakom uniformen)	3 000
Stärkt klimatanpassning	14 000
Samordningsförbundet	14 465
Pensionskostnader	2 688 000
Finansiering via intern pensionsavgift (nämnder)	-1 850 000
Arenauppdraget	14 000
Kapitalkostnader (regleras månadsvis av berörda förvaltningar)	1 375 000
Förstärka arbetet med Jämlikt Göteborg	3 000
Subvention periodkort	130 000
Avsättning för arbetstidsinnovationer	15 000
Internt yrkesväxlingsspår från att klara den demografiska utmaningen	13 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser (tkr)	
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Extern visselblåsarfunktion	700
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	20 000
Neuberghska Ålderdomshemmet, säkerhet och koshermat	4 000
Stöd till Göteborgs judiska kunskapscentrum	2 000
Översyn av Gamla Ullevi	1 000
Trygghetspaket	
LOV 3 områden (Avropas kommunstyrelsen)	35 950
Förstärkt kamerabevakning (Avropas stadsmiljönämnden)	5 000
Samverkanslokaler (avropas kommunstyrelsen och socialnämnderna)	8 000
Beredskap för trygghetsskapande- och brottsförebyggande åtgärder	11 000
Medel som hanteras genom beslut av kretslopp- och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	12 000
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	2 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar (skyfall)	1 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar (Tekniskt vatten)	400
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden	
Enkelt avhjälpta hinder	10 000
Citysamverkan	1 000
Säsongsbelysning inom citysamverkan	2 000
Ökad tillgänglighet i parker och naturområden	3 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar	43 000
Medel som hanteras genom beslut av idrotts- och föreningsnämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	47 000
Fritidsbanker	22 000
Medel som hanteras genom beslut av utbildningsnämnden, grundskolenämnden och stadsmiljönämnden	
Sommarlovskort	33 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser (tkr)	
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnden Centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	2 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnden Hisingen	
Finansiering brandoffrens anhörigförening	500
Medel som hanteras genom beslut av exploateringsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 000
Medel som hanteras genom beslut av förskolenämnden	
Alfons Åbergs kulturhus	2 000
Medel som hanteras genom beslut av utbildningsnämnden och grundskolenämnden	
Säkerställa tillgång till gratis mensskydd på alla kommunala skolor från högstadiet och upp till gymnasiet	5 000
Medel som hanteras genom beslut av kulturnämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	8 000
Inhyrning av lokal i slakthuset och omlokalisering av Göteborgs konsthall	7 500
Medel som hanteras genom beslut av stadsfastighetsnämnden som fördelar medlen mellan berörda nämnder	
Evakuerings- och omställningskostnader	127 000
Medel som hanteras genom beslut i socialnämnderna	
Förstärka kvälls-, helg- och lovaktiviteter	13 000
Medel som hanteras genom beslut av nämnden för demokrati och medborgarservice	
Allaktivitets/kulturhus i Biskopsgården	8 000
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, kretslopp och vattennämnden och miljö- och klimatnämnden	
Arbete med god vattenstatus	5 000
Medel som hanteras genom beslut av nämnden för intraservice	
Genomlysning tjänsteleverantörernas kostnader	2 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	**3 969 357**

Finansiella kostnader och intäkter

Finansiella kostnader och intäkter (tkr)	
Utdelning	
Allmän utdelning	790 000
Summa utdelning	**790 000**
Koncernbanken	
Ränteintäkter bolag	1 804 995
Räntekostnader	-2 048 430
Övriga finansiella poster	-5 700
Finansiellt netto kommunen exklusive utdelning	**-249 135**
Internränta nämnder	1 470 000
Resultat koncernbanken	**1 220 865**

Kommunbidrag nämnder

Kommunbidrag nämnder (tkr)	2027
Förskolenämnden	5 639 860
Grundskolenämnden	10 923 800
Idrotts- och föreningsnämnden	665 630
Kommunledningen	444 920
Kretslopp- och vattennämnden	-
Kulturnämnden	802 490
Miljö- och klimatnämnden	154 810
Nämnden för Arbetsmarknad och vuxenutbildning	857 240
Nämnden för Funktionsstöd	6 298 760
Inköps- och upphandlingsnämnden	17 050
Nämnden för intraservice	38 460
Nämnden för demokrati- och medborgarservice	144 300
Exploateringsnämnden	173 420
Stadsbyggnadsnämnden	295 130
Stadsfastighetsnämnden	-
Stadsmiljönämnden	1 846 950
Socialnämnd Nordost	1 980 350
Socialnämnd Centrum	1 520 690
Socialnämnd Sydväst	947 850
Socialnämnd Hisingen	1 456 970
Utbildningsnämnden	3 055 520
Valnämnden	13 360
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	7 640 940
Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter	
Arkivnämnden	26 600
Business Region Göteborg AB	51 170
Stadsbyggnadsnämndens transfereringar	67 000
Göteborg & Co AB	165 470
Socialnämnd Centrum studieförbunden	29 200
Överförmyndarnämnden arvoden	35 920
Totalt kommunbidrag nämnder	**45 293 860**

Investering, exploatering och finansiering (mnkr)	2027	2028	2029	2030	2031
Idrotts- och föreningsnämnden					
Investeringar brutto idrotts- och föreningsnämnden	**-1 155**	**-1 905**	**-2 255**	**-2 355**	**-1 650**
varav nyinvesteringar	*-800*	*-1 600*	*-1 950*	*-1 800*	***-1 300***
varav reinvesteringar	*-355*	*-305*	*-305*	*-555*	***-350***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	**0**
Investeringar netto idrott- och föreningsnämnden	**-1 155**	**-1 905**	**-2 255**	**-2 355**	**-1 650**
Kretslopp- och vattennämnden					
Investeringar brutto vatten- och avlopp	**-1 650**	**-1 700**	**-1 650**	**-1 700**	**-1 950**
varav nyinvesteringar	*-1 030*	*-1 000*	*-1 000*	*-1 000*	***-1 250***
varav reinvesteringar	*-620*	*-700*	*-650*	*-700*	***-700***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	**0**
Investeringar netto vatten- och avlopp	**-1 650**	**-1 700**	**-1 650**	**-1 700**	**-1 950**
Investeringar brutto avfall	**-156**	**-34**	**-20**	**-20**	**-10**
varav nyinvesteringar	*-88*	*-31*	*-18*	*-18*	***-8***
varav reinvesteringar	*-68*	*-3*	*-2*	*-2*	***-2***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	**0**
Investeringar netto avfall	**-156**	**-34**	**-20**	**-20**	**-10**
Investeringar brutto skattefinansierade åtgärder	**-15**	**-18**	**-53**	**-63**	**-63**
varav nyinvesteringar	*-14*	*-17*	*-52*	*-62*	***-62***
varav reinvesteringar	*-1*	*-1*	*-1*	*-1*	***-1***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto skattefinansierade åtgärder	**-15**	**-18**	**-53**	**-63**	**-63**
Investeringar netto Kretslopp och vattennämnden	**-1 821**	**-1 752**	**-1 723**	**-1 783**	**-2 023**

Investering, exploatering och finansiering (mnkr)	2027	2028	2029	2030	2031
Stadsfastighetsnämnden					
Investeringar brutto stadsfastighetsnämnden	**-3 500**	**-3 300**	**-3 200**	**-3 400**	**-3 500**
varav nyinvesteringar	*-1 880*	*-1 860*	*-1 750*	*-1 900*	***-1 960***
varav reinvesteringar	*-1 620*	*-1 440*	*-1 450*	*-1 500*	***-1 540***
Investeringsinkomster	0	0	0	0	**0**
Investeringar netto stadsfastighetsnämnden	**-3 500**	**-3 300**	**-3 200**	**-3 400**	**-3 500**
Exploateringsnämnden					
Investeringar brutto exploateringsnämnden	**-1 400**	**-1 550**	**-1 567**	**-2 115**	**-1 850**
varav nyinvesteringar	*-1 400*	*-1 550*	*-1 567*	*-2 115*	***-1 850***
varav reinvesteringar	*0*	*0*	*0*	*0*	***0***
Investeringsinkomster	250	550	450	400	**350**
Investeringar netto exploateringsnämnden	**-1 150**	**-1 000**	**-1 117**	**-1 715**	**-1 500**
Stadsmiljönämnden					
Investeringar brutto stadsmiljönämnden	**-1 500**	**-1 300**	**-1 100**	**-1 100**	**-1 300**
varav nyinvesteringar	*-750*	*-600*	*-400*	*-400*	***-300***
varav reinvesteringar	*-750*	*-700*	*-700*	*-700*	***-1 000***
Investeringsinkomster	100	50	50	50	**0**
Investeringar netto stadsmiljönämnden	**-1 400**	**-1 250**	**-1 050**	**-1 050**	**-1 300**
Totalt kommunen					
Investeringar brutto	**-9 376**	**-9 807**	**-9 845**	**-10 753**	**-10 323**
varav nyinvesteringar	-5 962	-6 658	-6 737	-7 295	**-6 730**
varav reinvesteringar	-3 414	-3 149	-3 108	-3 458	**-3 593**
Investeringsinkomster	350	600	500	450	**350**
Investeringar netto	**-9 026**	**-9 207**	**-9 345**	**-10 303**	**-9 973**

Exploateringsvolymer (mnkr)	2027	2028	2029	2030	2031
Exploateringsnämnden					
Exploateringsutgifter	**-1 275**	**-1 730**	**-1 800**	**-1 800**	**-1 350**
Exploateringsinkomster	975	1 730	2 100	2 000	**1 550**
Exploateringarnetto	**-300**	**0**	**300**	**200**	**200**
Kretslopp- och vattennämnden					
Utgifter utbyggnad VA	-150	-150	-150	-150	-150
Utgifter utbyggnad VA	**-150**	**-150**	**-150**	**-150**	**-150**

Göteborgs Stad

